

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แนวคำถามการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

แนวคำถาม

ส่วนที่ 1 (สำหรับผู้พยายามฆ่าตัวตาย)

ชื่อ - สกุล.....ชื่อเล่น.....
 ชื่อสมมุติที่ใช้.....
 เพศ.....อายุ.....
 การศึกษา.....
 อาชีพ.....
 วิธีที่ใช้ในการพยายามฆ่าตัวตาย.....

รูปแบบของครอบครัว

- ในครอบครัวมีสมาชิกกี่คน มีใครบ้าง
- มีสมาชิกในครอบครัวคนใดต้องเดินทางไปทำงานที่ต่างจังหวัดเป็นประจำหรือไม่

แบบแผนการเลี้ยงดู

- ใครเป็นผู้นำครอบครัวและเป็นผู้ตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับครอบครัว
- บทบาทของบิดาที่มีต่อตัวผู้พยายามฆ่าตัวตายเป็นอย่างไร
- บทบาทของบิดาที่มีต่อครอบครัวเป็นอย่างไร
- บทบาทของมารดาที่มีต่อตัวผู้พยายามฆ่าตัวตายเป็นอย่างไร
- บทบาทของมารดาที่มีต่อครอบครัวเป็นอย่างไร
- คุณมีบทบาทด้านใดมากที่สุดในการครอบครัว
- คุณคิดว่าทุกคนในครอบครัวทำหน้าที่หรือแสดงบทบาทของตนได้เหมาะสมแล้วหรือไม่ ถ้าไม่ต้องการให้แก้ไขอย่างไรบ้าง
- ในครอบครัวมีหลักปฏิบัติในการอยู่ร่วมกันอย่างไรบ้าง และคิดอย่างไรเกี่ยวกับหลักปฏิบัติดังกล่าว
- ใครเป็นคนจัดการเรื่องต่าง ๆ ของครอบครัว
- ผู้เลี้ยงดูท่านในวัยเด็กคือใคร
- ลักษณะการเลี้ยงดูในวัยเด็กเป็นอย่างไร
- มีความรู้สึกอย่างไรต่อพ่อ แม่ หรือผู้เลี้ยงดู

- มีกฎเกณฑ์ในการเลี้ยงดูอย่างไร เช่น การเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นต่อเรื่องต่าง ๆ หรือต่อบุคคลในครอบครัว ให้สิทธิ์ตัดสินใจในบางเรื่องที่เหมาะสมแก่วัย ให้กฎเกณฑ์ในการคบเพื่อนอย่างไร
- ในครอบครัวมีระเบียบกฎเกณฑ์หรือไม่ มากน้อยเพียงใด
- ท่านมีโอกาสหรือสามารถอธิบายถึงเหตุผลในการกระทำต่าง ๆ ของท่านต่อครอบครัวได้หรือไม่
- ครอบครัวรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกส่วนใหญ่หรือไม่
- ใครมีอำนาจมากที่สุดในบ้าน
- ครอบครัวสนับสนุน ส่งเสริมหรือไม่ในเรื่องการเรียน คุณธรรม จริยธรรม และการแสดงออก
- คุณคิดว่าครอบครัวของคุณเป็นครอบครัวที่ทันสมัยหรือสมัยใหม่หรือไม่
- การเลี้ยงดูบุตร เพศหญิง เพศชาย ของพ่อแม่ หรือผู้เลี้ยงดู เหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร
- เคยได้รับการลงโทษบ่อยครั้งหรือไม่ ด้วยวิธีใด รู้สึกยอมรับหรือต่อต้าน
- เวลามีปัญหา ท่านสามารถปรึกษาคนในครอบครัวได้หรือไม่ ใครที่ให้คำปรึกษากับท่าน
- คิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับวิธีการอบรมเลี้ยงดู

ลักษณะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

- ใครเป็นผู้หารายได้หลักในครอบครัว
- มีใครที่ช่วยหารายได้จนเจือครอบครัวบ้าง
- คิดว่าครอบครัวของท่านขาดสนเรื่องการเงินหรือไม่
- ครอบครัวอยู่ในภาวะการณมีหนี้สินหรือไม่
- ต้องเช่าบ้าน หรือผ่อนบ้าน ผ่อนรถยนต์ ผ่อนสิ่งของเครื่องใช้อุปโภคบริโภค หรือเครื่องมือที่ใช้ในการประกอบอาชีพหรือไม่
- ในแต่ละเดือนคุณมีเงินพอใช้หรือไม่
- ในแต่ละเดือนครอบครัวมีเงินหมุนเวียนพอใช้จ่ายหรือไม่
- ในครอบครัวมีสิ่งของเครื่องใช้ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอหรือไม่

ลำดับที่ของการเป็นบุตร

- เป็นบุตรคนที่เท่าไร
- มีพี่น้องกี่คน
- ท่านคิดว่าระหว่างตัวท่านกับพี่หรือน้องได้รับการเอาใจใส่จากพ่อแม่เท่ากันหรือไม่
- ท่านคิดว่าระหว่างท่านกับพี่หรือน้องได้รับความสนใจ เอาใจใส่ หรือความใกล้ชิดจากพ่อแม่เท่ากันหรือไม่
- ท่านหรือพี่หรือน้องได้รับโอกาสในเรื่องต่าง ๆ เท่ากันหรือไม่
- ท่านคิดว่าระหว่างตัวท่านหรือพี่หรือน้องมีความเท่าเทียมกันในด้านต่าง ๆ หรือไม่
- ถ้าให้เลือกได้ท่านอยากเกิดเป็นตัวท่าน หรือเป็นพี่ หรือเป็นน้อง เพราะอะไร

ความสัมพันธ์กับพ่อแม่

- ท่านรู้สึกอย่างไรกับพ่อ แม่
- คิดว่าพ่อกับแม่เป็นคนอย่างไร
- ระหว่างพ่อกับแม่ ท่านใกล้ชิดหรือสนิทกับใครมากกว่ากัน
- เวลามีปัญหาส่วนใหญ่แล้วท่านปรึกษาใครระหว่างพ่อกับแม่
- ระหว่างพ่อกับแม่ใครดูแลท่านมากกว่ากันเช่นในยามมีปัญหา เวลาเจ็บป่วย
- ท่านพอใจในความสัมพันธ์กับพ่อแม่แล้วหรือไม่
- พ่อแม่แสดงความรักต่อท่านอย่างไร บ่อยเพียงใด

ความสัมพันธ์กับญาติพี่น้อง

- นอกจากพ่อแม่แล้วท่านสนิทกับใครมากที่สุดในครอบครัว เพราะอะไร
- ใครในครอบครัวที่ท่านรู้สึกห่างเหินมากที่สุด
- ท่านใกล้ชิดกับญาติพี่น้องเพียงใด
- ญาติพี่น้องให้ความสนใจในตัวท่านมากน้อยเพียงใด
- ท่านรู้สึกอย่างไรกับญาติพี่น้อง มีความพอใจในความสัมพันธ์กับญาติพี่น้องหรือไม่
- เวลามีปัญหาท่านสามารถพูดคุยหรือปรับทุกข์กับญาติพี่น้องได้หรือไม่ กับใคร

การสื่อสารระหว่างสมาชิกในครอบครัว

- ระหว่างสมาชิกในครอบครัวมีการพูดคุยกันอย่างสม่ำเสมอหรือไม่
- มีใครบ้างที่ไม่ค่อยพูดคุยร่วมกับสมาชิกในครอบครัว
- การพูดกันในแต่ละครั้งมักจะมีความขัดแย้งตามมาหรือไม่

- เวลาที่พูดคุยกันระหว่างสมาชิกในครอบครัวเป็นช่วงไหน บ่อยเพียงใด
- สมาชิกในครอบครัวมีความคิดเห็นขัดแย้งกันบ้างหรือไม่ ถ้ามี เป็นใครบ้าง บ่อยแค่ไหน มีวิธีการแก้ปัญหาอย่างไร และผลที่ตามมาเป็นอย่างไร
- ท่านเคยมีความคิดเห็นขัดแย้งกับสมาชิกในครอบครัวหรือไม่ บ่อยเพียงใด
- ระหว่างสมาชิกในครอบครัวมีความห่วงใย สนใจ หรือช่วยกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด
- คนในครอบครัวสามารถระบายความทุกข์ต่อกันได้หรือไม่
- มีใครในครอบครัวหรือไม่ที่ทำให้สมาชิกรู้สึกหงุดหงิด รำคาญ บ่อยแค่ไหน ใครแก้ปัญหา

การมีกิจกรรมร่วมกันของสมาชิกในครอบครัว

- เมื่อมีวันหรือถึงวันสำคัญของคนในครอบครัว เช่น วันคล้ายวันเกิด วันรับปริญญา บัณฑิต หรือวันอื่น ๆ มีการจัดงานหรือมอบของขวัญเป็นพิเศษแก่กันหรือไม่อย่างไร
- ไปรับประทานอาหารนอกบ้านกันบ่อยเพียงใด
- ไปพักผ่อน หรือท่องเที่ยวตามสถานที่ต่าง ๆ เช่น สวนสาธารณะ ต่างจังหวัด กันบ้างหรือไม่บ่อยเพียงใด
- ใครบ้างที่ไม่ค่อยร่วมทำกิจกรรมกับสมาชิกในครอบครัว

สาเหตุของการพยายามฆ่าตัวตาย

- อะไรที่ทำให้เกิดความรู้สึกท้อแท้ หหมดกำลังใจที่จะมีชีวิตอยู่และเป็นสาเหตุที่ทำให้พยายามฆ่าตัวตาย
- สาเหตุที่ทำให้พยายามฆ่าตัวตายในครั้งนี้เกี่ยวข้องกับคนในครอบครัวหรือไม่
- ก่อนหน้าที่จะลงมือพยายามฆ่าตัวตาย ได้แสดงหรือพูดเป็นนัยว่าจะคิดจะฆ่าตัวตายหรือไม่
- คนในครอบครัวทราบถึงสาเหตุของการพยายามฆ่าตัวตายหรือไม่
- คนในครอบครัวเคยช่วยเหลือหรือให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาที่เป็นสาเหตุของการพยายามฆ่าตัวตายหรือไม่
- เวลาที่กระทำการพยายามฆ่าตัวตาย
- ใครเป็นคนมาช่วย

ผลที่เกิดขึ้นต่อผู้พยายามฆ่าตัวตาย

- หลังเกิดเหตุการณ์แล้วท่านคิดว่ามีผลดีหรือผลเสียต่อชีวิตท่านอย่างไร

- คนในครอบครัวมีปฏิกริยาต่อท่านอย่างไร

ผลต่อครอบครัวของผู้พยายามฆ่าตัวตาย

- ท่านคิดว่าครอบครัวของท่านได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนี้อย่างไรบ้าง ทั้งในทางที่ดี และไม่ดี

ส่วนที่ 2 (สำหรับพ่อแม่และผู้ใกล้ชิด)

รูปแบบของครอบครัว

- ในครอบครัวมีสมาชิกกี่คน มีใครบ้าง
- มีสมาชิกในครอบครัวคนใดต้องเดินทางไปทำงานที่ต่างจังหวัดเป็นประจำหรือไม่

บทบาทของสมาชิกในครอบครัว

- ใครเป็นผู้นำครอบครัว
- ใครเป็นผู้ตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับครอบครัว
- บทบาทของท่านที่มีต่อ Case เป็นอย่างไร
- คุณให้ Case มีบทบาทด้านใดมากที่สุดในครอบครัว
- ในครอบครัวมีหลักปฏิบัติในการอยู่ร่วมกันอย่างไรบ้าง และคิดอย่างไรเกี่ยวกับหลักปฏิบัติดังกล่าว
- ใครเป็นคนจัดการเรื่องต่าง ๆ ของครอบครัว
- ท่านเป็นผู้เลี้ยง Case ตั้งแต่วัยเด็กหรือไม่
- ท่านมีวิธีการเลี้ยงดู Case อย่างไร
- Case ถูกเข้มงวดเรื่องอะไรบ้าง
- ท่านมีกฎเกณฑ์ในการเลี้ยงดู Case อย่างไร เช่น การเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นต่อเรื่องต่าง ๆ หรือต่อบุคคลในครอบครัว ให้สิทธิ์ตัดสินใจในบางเรื่องที่เหมาะสมแก่วัย ให้กฎเกณฑ์ในการคบเพื่อนอย่างไร
- ในครอบครัวมีระเบียบกฎเกณฑ์มากน้อยเพียงใด
- เมื่อ Case ทำผิดท่านให้โอกาส Case อธิบายถึงเหตุผลในการกระทำนั้นๆ หรือไม่
- ท่านสนับสนุน ส่งเสริม Case หรือไม่ในเรื่องการเรียน คุณธรรม จริยธรรม และการแสดงออก

- คุณคิดว่าวิธีการอบรมเลี้ยงดูของคุณที่มีต่อ Case เป็นแบบทันสมัยหรือไม่และคิดว่าต้องปรับเปลี่ยนอย่างไร
- ท่านมีการเลี้ยงดูบุตร เพศหญิง เพศชาย เหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร
- ท่านเลี้ยงดู Case ต่างจากบุตรคนอื่นหรือไม่
- เมื่อ Case ทำผิด ท่านทำโทษด้วยวิธีใด และ Case รู้สึกยอมรับหรือต่อต้าน
- เวลา Case มีปัญหา เคยให้คำปรึกษาหรือไม่
- คิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับวิธีการอบรมเลี้ยงดูของท่านที่มีต่อ Case
- เมื่อยังเป็นเด็ก กับปัจจุบัน Case มีบุคลิกภาพ อุปนิสัย เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมบ้างหรือไม่ อย่างไร
- เวลาที่มีเรื่องไม่ถูกใจ Case ทำอย่างไร
- คุณคิดว่าวิธีการอบรมเลี้ยงดูของคุณมีอิทธิพลต่อนิสัยใจคอของ Case หรือไม่

ลักษณะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

- ใครเป็นผู้หารายได้หลักในครอบครัว
- มีใครที่ช่วยหารายได้จุนเจือครอบครัวบ้าง
- ครอบครัวมีรายได้เสริมหรือไม่
- คิดว่าครอบครัวของท่านขาดสนเรื่องการเงินหรือไม่
- ครอบครัวอยู่ในภาวะการณมีหนี้สินหรือไม่
- ต้องเช่าบ้าน หรือผ่อนบ้าน ผ่อนรถยนต์ ผ่อนสิ่งของเครื่องใช้อุปโภคบริโภค หรือเครื่องมือที่ใช้ในการประกอบอาชีพหรือไม่
- ในแต่ละเดือนใครเป็นผู้ให้เงิน Case
- ในแต่ละเดือนครอบครัวมีเงินหมุนเวียนพอใช้จ่ายหรือไม่
- ในครอบครัวมีสิ่งของเครื่องใช้ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอหรือไม่

ลำดับที่ของการเป็นบุตร

- Case เป็นบุตรคนที่เท่าไร
- Case มีพี่น้องกี่คน
- ท่านคิดว่าระหว่าง Case กับพี่หรือน้อง ท่านเอาใจใส่เท่าเทียมกันหรือไม่
- ระหว่าง Case กับพี่หรือน้องท่านให้ออกาสในเรื่องต่าง ๆ เท่ากันหรือไม่

ความสัมพันธ์กับพ่อแม่

- ท่านรู้สึกอย่างไรกับ Case

- ท่านคิดว่า Case เป็นคนอย่างไร
- Case ใกล้ชิดหรือสนิทกับท่านหรือไม่
- ท่านคิดว่าท่านให้เวลากับ Case มากน้อยเพียงใด
- เวลาที่มีปัญหาส่วนใหญ่แล้ว Case ปรึกษาใครระหว่างพอกับแม่
- ระหว่างพอกับแม่ใครดูแล Case มากกว่ากัน เช่น ในยามมีปัญหา เวลาเจ็บป่วย
- ท่านมีวิธีการอย่างไรในการช่วย Case แก้ปัญหา
- ท่านพอใจในความสัมพันธ์ที่มีต่อ Case แล้วหรือไม่
- ท่านแสดงความรักต่อ Case อย่างไร บ่อยเพียงใด

ความสัมพันธ์กับญาติพี่น้อง

- นอกจากท่านแล้ว Case สนิทกับใครมากที่สุดในครอบครัว ท่านคิดว่าเพราะอะไร
- ใครในครอบครัวที่ท่านคิดว่า Case รู้สึกห่างเหินมากที่สุด
- Case ใกล้ชิดกับญาติพี่น้องเพียงใด
- ญาติพี่น้องให้ความสนใจในตัว Case มากน้อยเพียงใด
- ท่านคิดว่า Case มีความพอใจในความสัมพันธ์กับญาติพี่น้องหรือไม่
- เวลาที่มีปัญหา Case สามารถพูดคุยหรือปรับทุกข์กับญาติพี่น้องได้หรือไม่

การสื่อสารระหว่างสมาชิกในครอบครัว

- Case มีการพูดคุยกับสมาชิกในครอบครัวอย่างสม่ำเสมอหรือไม่
- สมาชิกในครอบครัวใครบ้างที่ Case ไม่ค่อยพูดคุย
- การพูดกันในแต่ละครั้ง Case มักจะมีความคิดเห็นขัดแย้งกับสมาชิกอื่นในครอบครัวหรือไม่
- ระหว่างสมาชิกในครอบครัวมีความห่วงใย สนใจ หรือช่วยกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด
- คนในครอบครัวสามารถระบายความทุกข์ต่อกันได้หรือไม่
- มีใครในครอบครัวหรือไม่ที่ทำ Case รู้สึกหงุดหงิด รำคาญ
- ในครอบครัวมีการพูดคุย เล่า ระบายเรื่องราวต่าง ๆ ต่อกันบ้างหรือไม่ บ่อยแค่ไหน
- การพูดคุยในครอบครัวมีลักษณะอย่างไร
- สมาชิกในครอบครัวมีการแสดงกิริยาก้าวร้าวทางคำพูดหรือทางการกระทำต่าง ๆ บ่อยหรือไม่

การมีกิจกรรมร่วมกันของสมาชิกในครอบครัว

- เมื่อมีวันหรือถึงวันสำคัญของคนในครอบครัว เช่น วันคล้ายวันเกิด วันรับปริญญา บัตร หรือวันอื่น ๆ มีการจัดงานหรือมอบของขวัญเป็นพิเศษแก่กันหรือไม่อย่างไร
- ไปรับประทานอาหารนอกบ้านกันบ่อยเพียงใด
- ไปพักผ่อน หรือท่องเที่ยวตามสถานที่ต่าง ๆ เช่น สวนสาธารณะ ต่างจังหวัด กัน บ้างหรือไม่บ่อยเพียงใด
- Case ร่วมทำกิจกรรมกับสมาชิกในครอบครัวบ้างหรือไม่
- คิดว่า Case รู้สึกอย่างไรเมื่อร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับครอบครัว

สาเหตุของการพยายามฆ่าตัวตาย

- ท่านคิดว่าสาเหตุที่ทำให้ Case พยายามฆ่าตัวตายในครั้งนี้เกี่ยวข้องกับคนในครอบครัวหรือไม่
- ก่อนหน้าที่ Case จะลงมือพยายามฆ่าตัวตาย ได้แสดงหรือพูดเป็นนัยว่าจะคิดจะฆ่าตัวตายหรือไม่
- คนในครอบครัวทราบถึงสาเหตุของการพยายามฆ่าตัวตายหรือไม่
- คนในครอบครัวเคยช่วยเหลือหรือให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาที่เป็นสาเหตุของการพยายามฆ่าตัวตายหรือไม่
- Case มีอาการอย่างไรบ้างก่อนพยายามฆ่าตัวตาย

ผลที่เกิดขึ้นต่อตัวของผู้พยายามฆ่าตัวตาย

- หลังเกิดเหตุการณ์แล้วท่านคิดว่ามีการเปลี่ยนแปลงในชีวิต Case อย่างไร ทั้งร่างกาย จิตใจ และบุคลิกภาพ
- หลังเกิดเหตุการณ์แล้วท่านปฏิบัติต่อ Case อย่างไร

ผลต่อครอบครัวของผู้พยายามฆ่าตัวตาย

- ท่านคิดว่าครอบครัวของท่านได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนี้อย่างไรบ้าง ทั้งในทางที่ดี และไม่ดี

ภาคผนวก ข

คำให้สัมภาษณ์

ผู้พยายามฆ่าตัวตาย (1) เอ็ม

รูปแบบของครอบครัว

ครอบครัวของ เอ็มเป็นลักษณะครอบครัวเดี่ยว ในครอบครัวมีทั้งหมด 4 คน คือ พ่อ แม่ เอ็มและน้องสาว

แบบแผนการเลี้ยงดู

พ่อเป็นผู้นำครอบครัวและเป็นผู้ตัดสินใจจัดการเรื่องต่าง ๆ ภายในบ้าน เป็นคนจริงจัง ใช้ความคิดเห็นของตนเองเป็นใหญ่ ไม่ฟังใคร แม้มักไม่ค่อยกล้ามีปากเสียงกับพ่อ นาน ๆ จะมีปากเสียงกันบ้างแต่ไม่ถึงขั้นลงมือตบตี และนางสาวเอมก็มักจะมีเรื่องขัดแย้งกับพ่อเป็นประจำ เนื่องจากพ่อมักใช้ให้ นางสาวเอมขายของอยู่จนสายทำให้ไปโรงเรียนไม่ทันบ่อยมาก บางครั้งถ้าแม่ไม่สบายก็ต้องขาดเรียน เพราะพ่อไม่ยอมให้ไป จนต้องถูกพักการเรียน “ถ้ามีงไปใครจะช่วยกู เก็บล้างให้เสร็จก่อนแล้วค่อยไป” (พ่อของเอม. 2547)

จากคำกล่าวข้างต้นเป็นสาเหตุให้ นางสาวเอมเรียนไม่ค่อยทันเพื่อน ๆ และต้องขีมีสมุดเพื่อนมาจดงานตามหลังบางครั้งต้องลอกการบ้านเพื่อน เพราะไม่มีเวลาทำ เย็นกลับบ้านก็ต้องออกไปช่วยขายกับข้าวกว่าจะเสร็จก็ประมาณ 4 ทุ่มขึ้นไป

“...หนูเข้าใจนะพี่ว่า พ่อ แม่ เหนื่อยมาก หนูเองก็เหนื่อย หนูอยากมีเวลาส่วนตัวของ หนูบ้าง ไม่เคยได้ไปเที่ยวเดินเล่น ดูหนังกับเพื่อน ๆ เลยสักครั้ง ถ้าหนูไม่รีบกลับบ้านหรือกลับมาช้า หนูโดนพ่อเล่นงานละเลย แม่คำได้ยื่นไปถึงท้ายซอยนั่น ที่ น้องสาวนะ ไม่เห็นใช้อะไรมันเลย โคตรลำเอียงฉิบเบ้ง...” (เอม. 2547)

“...คุณรู้ไหม ผมต้องตื่นตั้งแต่ตี 3 ทำน้ำเต้าหู้ 2 ถัง ออกขายตั้งแต่หกโมงเช้าหมด เมื่อไหร่ก็เลิกเมื่อนั้น ใจก็ต้องขายให้หมด ไม่งั้นเอาอะไรกิน เอาเงินที่ไหนมาเป็นทุน ทำกับข้าวขายตอนเย็น ถ้ามันไม่ช่วยผมแล้วผมกับแม่มัน 2 คนจะไปไหวอะไร...” (เอม. 2547)

เอมจะใกล้ชิดกับแม่มากกว่า มีบางครั้งที่พูดให้กำลังใจบ้าง แต่ก็ไม่สามารถปกป้องได้ นางสาวเอมเป็นแรงสำคัญในการช่วยขายของและเก็บล้างอุปกรณ์ทั้งช่วงเช้าและช่วงเย็น เพราะพ่อเสียงลูกโดยถือหลักว่า ทุกคนต้องทำงานเป็นและต้องรู้จักความลำบาก ซึ่งนางสาวเอมก็เห็นด้วยกับความคิดของพ่อ แต่มีข้อโต้แย้งว่าทำไมถึงไม่ให้น้องสาวช่วยงานบ้าง น้องสาวไม่เห็นจะลำบากเลย

เอมอยากให้พ่อเข้าใจตนเองบ้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้ความสำคัญกับการเรียนของตน และอยากมีเวลาส่วนตัวในการเรียน ทำการบ้าน อ่านหนังสือ “หนูไม่เคยขอไปดูหนัง ไปเที่ยว หรือไปไหนต่อไหนอย่างเพื่อน ๆ แต่หนูอยากไปโรงเรียนทุกวัน อยากมีเวลาทำการบ้าน อ่านหนังสือบ้าง จะได้เรียนจบไว ๆ หนูอยากทำงานบริษัท มีเงินเดือนประจำ แม่จะได้สบายขึ้น” (เอม. 2547)

เอมได้รับการอบรมเลี้ยงดูจากพ่อ แม่ ตั้งแต่เล็ก พ่อเป็นคนมีอำนาจมากที่สุดในบ้าน กำหนดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ แม่ และลูก ๆ ไม่มีสิทธิ์แสดงความคิดเห็นหรือตัดสินใจเรื่องใดๆ นานๆ ครั้งจะมีการโต้เถียงบ้าง เอมรู้สึกกลัวและอึดอัดกับพ่อ เวลาทำผิดจะถูกพ่อตี บางครั้งใช้ไม้ บางครั้งใช้เข็มขัด และไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นหรือเหตุผลต่อการกระทำใดๆ ของ เอมทำให้ตนเองรู้สึกเก็บกด ไม่กล้าแสดงออก เวลาที่มีเรื่องอะไรเกิดขึ้นจะใช้วิธีเงียบ และเข้านอนซึ่งจะหลับหรือไม่หลับก็แล้วแต่ บางครั้งนอนร้องไห้คนเดียว

ลักษณะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

ครอบครัวของเอมมีอาชีพค้าขาย ช่วงเช้าจะขายน้ำเต้าหู้ และช่วงบ่ายจะขายกับข้าว ทั้งพ่อและแม่ช่วยกันหารายได้มาจุนเจือครอบครัวฐานะทางบ้านค่อนข้างลำบาก มีหนี้เกือบ 2 แสนบาท ซึ่งกู้จากธนาคารเพื่อซ่อมบ้านและลงทุนขายของ แต่เงินที่กู้มาเกือบครึ่งหนึ่งพ่อนำไปเสี่ยงโชคโดยการเล่นหวย จึงทำให้ซ่อมบ้านก็ไม่เสร็จและเหลือเงินลงทุนขายของน้อย ทุกวันนี้รายได้ในแต่ละวันก็ไม่แน่นอน กำไรจากการขายน้ำเต้าหู้ตอนเช้าก็นำไปจ่ายของมาทำกับข้าวขายในตอนเย็น ก็จะเหลือกำไรวันละประมาณ 300-400 บาท พ่อให้เงิน เอมใช้จ่ายส่วนตัวเดือนละ 1,500.-บาท ซึ่งก็เกือบจะไม่พอใช้ แต่เนื่องจากโรงเรียนอยู่ไม่ไกลจากบ้านจึงไม่ต้องเสียค่าเดินทาง จะเสียเฉพาะค่าอาหารมื้อกลางวันและของใช้ส่วนตัว เอมไม่ได้ใช้โทรศัพท์มือถือ เพราะไม่มีเงินพอที่จะซื้อ ทุกวันนี้ทุกคนต้องใช้จ่ายอย่างประหยัด ดูโทรทัศน์บ้างแต่ไม่เคยเปิดวิทยุฟังเพราะพ่อบอกว่าเปลืองไฟดูทีวีก็พอแล้ว เอมติดเงินค่าเทอมล่าสุดกับทางโรงเรียน และทางโรงเรียนก็ได้ทวงมาแล้ว 1 ครั้ง

ลำดับที่ของการเป็นบุตร

เอมเป็นพี่คนโต และมีน้องสาวอีก 1 คน ตั้งแต่เล็กจนโต รู้สึกว่าพ่อ และแม่ รักน้องสาวมากกว่า เช่น ไม่เคยใช้หรือถ้าจะใช้ก็น้อยมาก ในขณะที่เธอต้องช่วยทำงานทุกอย่าง แต่ไม่เคยต้องช่วยขายน้ำเต้าหู้ตอนเช้า ไม่เคยต้องไปโรงเรียนสาย ไม่เคยต้องขาดเรียน กลับบ้านตอนเย็นจะช่วยขายกับข้าวก็ได้ไม่ช่วยก็ได้ ไม่มีใครว่าอะไร เอมถูกสอนให้ยอมน้อง เป็นพี่ต้องเสียสละให้น้อง ตอนเด็ก ๆ ทุกครั้งที่ทะเลาะกับน้อง เธอจะถูกดุและถูกตีมากกว่า ถ้าเลือกได้เธอบอกว่าอยากเกิดเป็นน้องมากกว่าเพราะจะได้มีคนรักและตามใจและถูกดุถูกตีน้อยกว่า

ความสัมพันธ์กับพ่อแม่

เอมสนิทและใกล้ชิดกับแม่มากกว่าพ่อเนื่องจากพ่อเป็นคนเงี้ยวขริ่ม และเป็นพ่อที่ดูในสายตาของลูก ก็เลยทำให้ดูเหมือนห่างเหินกัน เวลามีปัญหาส่วนใหญ่ก็คุยกับแม่แต่น้อยมาก เพราะแม่เองก็ไม่ค่อยมีเวลาเท่าไร เวลาส่วนมากหมดไปกับการทำมาหากิน เวลาเจ็บป่วยก็ดูแลตัวเอง แต่แม่ก็ถามบ้างว่า “เป็นไงบ้าง กินยาอะ” แค่นั้น พ่อแม่ไม่เคยโอบกอด หอมแก้ม หรือแสดงความรักต่อตัวนางสาวเอมเลย “หนูอยากกอดแม่นะพี่ เวลาที่หนูไม่สบาย หรือเวลาที่หนูเครียด แต่อย่าว่าแต่กอดเลย แค่อุ้มแขนแม่ก็สะบัดหนีแล้ว บอกว่าร้อน รำคาญ บางครั้งหนูรู้สึกเหมือนเราอยู่กับแบบนายจ้างกับลูกจ้าง คือทุกวันทำงานตามหน้าที่” (เอม. 2547)

ความสัมพันธ์กับญาติพี่น้อง

ความสัมพันธ์ระหว่าง เอมกับน้องสาวไม่ค่อยดีนัก อาจเนื่องจากการมีอคติ หรืออิจฉาน้องอยู่ในใจว่า พ่อแม่รักน้องมากกว่า ตนต้องลำบากแต่น้องสาวสบาย อีกประการหนึ่งน้องสาวเป็นคนอารมณ์ร้อน วาจาหยาบคายไม่มีความเคารพยำเกรงเธอในฐานะพี่สาว บางช่วงมีปากเสียงกันบ่อยมาก ในช่วงที่ผู้วิจัยไปเยี่ยมที่บ้านครั้งหนึ่งผู้วิจัยได้ยิน เอม เตือนน้องสาวเนื่องจากน้องสาวจะออกไปเที่ยวกับเพื่อนว่า

เอม “อย่าไปเลยถ้าพ่อรู้โดนเล่นงานแน่”

น้องสาว “แกไม่ต้องมาเตือนฉัน แกเอาตัวของแกให้รอดเสียก่อน และถ้าแกไม่ปากเสียไปฟ้อง จ้างให้พ่อก็ไม่รู้”

ซึ่งแม่ก็ไม่เคยพูดจาห้ามปรามน้องสาว ซึ่งจากการสัมภาษณ์แม่ของเอม ยอมรับว่าไม่ได้อบรมสั่งสอนลูกเนื่องจากคิดว่าเป็นเรื่องธรรมดา โดยคิดถึงแต่เรื่องทำมาหากินอย่างเดียว บางครั้ง เอมเคยพูดกับแม่ว่า รู้สึกอายเพื่อนบ้านที่ถูกน้องสาวตำบอย ๆ จนบางครั้งเมื่อน้องสาวอยู่บ้านตนเองก็ไม่อยากอยู่ เมื่อมีเรื่องกันโดยมากพ่อก็จะเข้าข้างเสมอ

การสื่อสารระหว่างสมาชิกในครอบครัว

ในครอบครัวจะมีลักษณะค่อนข้างต่างคนต่างอยู่ ต่างคนต่างทำหน้าที่ของตนเอง มีการพูดจกันบ้างเล็กน้อยโดยมากเป็นลักษณะของการสั่งให้ทำงานมากกว่า พ่อเป็นคนที่พูดน้อยที่สุด โดยมากของการพูดคุยจะเป็นช่วงทำกับข้าวชาย และเก็บล้างอุปกรณ์ เรื่องที่พูดคุยก็มักเป็นเรื่องของงาน เอมมักไม่ค่อยพูดคุยกับพ่อ ไม่เคยเล่าปัญหา ไม่เคยปรึกษา จะพูดจะถามก็เฉพาะเรื่องที่เป็นเท่านั้น

การมีกิจกรรมร่วมกันของสมาชิกในครอบครัว

ตอนเด็กๆ แม่เคยพาไปชมภาพยนตร์ด้วยกันกับน้องสาว แต่พ่อไม่ได้ไป แต่ทุกวันนี้ไม่เคยมีกิจกรรมร่วมกันเลย ไม่เคยจัดงานวันคล้ายวันเกิด ให้แก่กัน ไม่เคยมอบของขวัญให้กัน มีแต่แม่ที่บอกให้ตักกับข้าวเก็บไว้ตักบาตรตอนเช้า “กิจกรรมร่วมกันนะหรือพี่ ก็ขายของด้วยกันนี่ไงทำร่วมกันทุกวัน แต่ถ้าหมายถึงกิจกรรมอื่นที่ทำร่วมกัน หนูตอบไม่ได้หรอกว่ารู้สึกไง เพราะไม่เคยมี ไรท์ที่เคยกินนานมากแล้ว นานจนจำไม่ได้” (อม. 2547)

สาเหตุของการพยายามฆ่าตัวตาย

จากการที่แอมถูกบิดาใช้ให้ขายน้ำเต้าหู้ช่วงเช้า และบังคับว่าต้องขายให้หมดเสียก่อน จึงจะไปเรียนได้ ทำให้ไปเรียนสายและขาดเรียนเป็นประจำ ส่งผลให้เวลาเรียนไม่พอ ซึ่งอาจารย์ได้เรียกไปเตือนเป็นการส่วนตัว และให้ทำรายงานส่ง และที่สำคัญ แอมเรียนไม่ทันเพื่อน ผลการเรียนลดต่ำลงมาก ที่ผ่านมาจะเรียนอยู่ในระดับ 2.00 ขึ้นไป และมีสิทธิ์กู้เงินโรงเรียนเพื่อใช้เป็นค่าเล่าเรียนมาประมาณ 2 ปีแล้ว แต่สำหรับปีนี้ปรากฏว่า มีผลการเรียนเฉลี่ย 1.90 และเมื่อเปิดเทอมจึงทราบว่า ตนเองถูกตัดสิทธิ์จากการกู้เงินเพื่อการศึกษาของโรงเรียน เพราะมีผลการเรียนไม่ถึง 2.00 ทำให้เทอมสุดท้ายนี้ไม่มีเงินไปจ่ายค่าเรียน จึงทำเรื่องขอม่อนผันไว้ เมื่อครบกำหนดผ่อนผันครูก็ทวงค่าเทอมจึงรู้สึกอายเพื่อน มีประวัติขาดเรียนบ่อย ทำให้ชั่วโมงเรียนไม่พอ รวมทั้งปัญหาของครอบครัวที่มีหนี้สินมากมายจึงทำให้แอมเครียดมากและคิดว่าสาเหตุทั้งหมดนี้เป็นผลจากการกระทำของพ่อ พ่อเป็นผู้ทำลายอนาคตของตน เธอน้อยใจพ่อมาก และคิดว่าเมื่อไม่มีเงินก็คงไม่มีหวังที่จะได้เรียน เธอรู้สึกท้อแท้และหมดหวังในชีวิต คิดมากและเครียดมาประมาณ 1 เดือน จะมีก็เพียงแม่เท่านั้นที่พูดปลอบใจบ้าง ส่วนพ่อพูดเพียงสั้น ๆ ว่า “เมื่อไม่มีเงินก็ไม่ต้องเรียน ก็ขายของไป” ยิ่งทำให้ นางสาวแอมน้อยใจพ่อมากขึ้นที่พอมองไม่เห็นอนาคตของลูกเลย แอมเครียดมาก นอนไม่หลับ แยกตัว บางครั้งร้องไห้เวลาขายของ ไม่พูดคุยกับใครในบ้าน ไม่พูดกับเพื่อนที่โรงเรียน จนสุดท้ายตัดสินใจฆ่าตัวตายเพื่อประชดพ่อ ด้วยการกินยาแก้ไอแก้ปวดประมาณ 60 เม็ด ที่บ้านช่วงกลางคืน แต่แม่มาพบเหตุการณ์จึงนำตัวส่งโรงพยาบาลเพื่อล้างท้อง

ผลที่เกิดขึ้นต่อตัวผู้พยายามฆ่าตัวตาย

หลังจากเหตุการณ์ผ่านไปแล้ว แอมรู้สึกว่าได้ได้รับความสนใจและมีความห่วงใยจากทุกคนในครอบครัวมากขึ้น ผลัดกันมาเยี่ยมและเฝ้าที่โรงพยาบาลทุกวัน มีการพูดคุยถามไถ่กันมากขึ้น ครั้งแรกแอมคิดว่า พ่อต้องว่ากล่าวหรือโกรธ แต่กลับไม่เป็นเช่นนั้นพ่อพูดคุยด้วยดีและแสดงความห่วงใยอย่างที่ แอมไม่เคยได้รับมาก่อน “หนูรู้สึก 2 อย่างนะพี่ ใจแรกก็เสียใจนะที่ทำไป แต่

อีกใจหนึ่งก็ว่าถ้าไม่ทำก็ไม่ดีขึ้น ทุกวันนี้ก็คงเป็นเหมือนเดิม จริง ๆ พวกเขาก็คงหนุนะ” (เอม. 2547)

ทุกวันนี้ พ่อ แม่ และน้องสาวมีความเข้าใจในตัว เอมมากขึ้น พ่อรับปากว่า จะไม่ทำให้ต้องไปโรงเรียนสาย หรือขาดเรียนอีก และได้ไปพูดคุยกับทางโรงเรียนแล้ว เล่าเหตุการณ์ทุกอย่างให้อาจารย์ฟังและขอความกรุณาจากทางผู้บริหาร ขอให้มียุทธวิธีกู้เงินเพื่อการศึกษา ซึ่งทางผู้บริหารก็ให้ความช่วยเหลือ แต่มีข้อแม้ว่าพ่อจะต้องไม่เป็นต้นเหตุให้ต้องไปโรงเรียนสายหรือขาดเรียนอีก

ผลต่อครอบครัวของผู้พยายามฆ่าตัวตาย

หลังเหตุการณ์เกิดขึ้นใหม่ ๆ พ่อแม่รู้สึกอายนเพื่อนบ้านมาก พ่อรู้สึกหงุดหงิดรำคาญ ไม่อยากตอบคำถามเมื่อเพื่อนบ้านถามถึงสาเหตุ แต่ก็ไม่รู้จะทำอย่างไร พ่อแม่ก็พยายามหาทางแก้ไขและยังกลัวว่าเอมจะคิดทำร้ายตนเองอีก

ทุกวันนี้เอมก็ออกไปช่วยขายของตามปกติ แต่เมื่อถึงเวลาไปเรียนก็ไปโดยแม่จะอยู่ขายต่อ น้องสาวก็ช่วยแบ่งเบางานมากขึ้น “มันก็ฝืน ๆ นะคุณ ปกติผมก็ไม่ใช่คนช่างพูด ช่างถาม หรือคุยเรื่องนั้นเรื่องนี่ และไอ้เรื่องของวัยรุ่นสมัยนี้ผมยังไม่รู้เรื่องกับมันใหญ่แต่ก็จะพยายามตามที่หมอแนะนำ ก็เป็นห่วงมันกลัวมันจะทำอะไรบ้า ๆ ขึ้นมาอีก ถึงไงมันก็เป็นลูก มีพ่อที่โหนบ้างละไม่รักลูก ก็ต้องยอมเหนื่อยมากขึ้น” (พ่อของเอม. 2547)

ตอนนี้บรรยากาศโดยรวมของครอบครัวถือว่าดีขึ้น พ่อแม่พูดคุยกับลูกมากขึ้น และยังเฝ้าสังเกตพฤติกรรมของเอม เนื่องจากยังคงมีอาการซึมเศร้าอยู่เป็นบางครั้ง และทุกคนเกรงว่าจะเกิดเหตุการณ์เช่นนี้ขึ้นอีก

ผู้พยายามฆ่าตัวตาย (2) บีม

รูปแบบของครอบครัว

เป็นลักษณะครอบครัวเดี่ยวซึ่งประกอบด้วย พ่อ แม่ พี่ชาย บีมและน้องสาว

บทบาทของสมาชิกในครอบครัว

แม่เป็นผู้นำครอบครัวตัดสินใจและจัดการเรื่องต่าง ๆ ภายในครอบครัว เนื่องจากพ่อมีอาชีพเป็นพนักงานขับรถสลิบล้อขนส่งสินค้า ระหว่างกรุงเทพฯ ๔ กับ เชียงใหม่ จึงไม่ค่อยได้อยู่ที่บ้าน พ่อเป็นคนดูมาก ชอบดื่มสุรา และเสพยาบ้าครั้งละ 1-2 เม็ด เสพย์มาเป็นเวลาหลายปี จนเกิดอาการประสาทหลอนและลงเอยโดยการใช้จ่ายกำลังกับภรรยาและบุตรอย่างรุนแรงเป็นประจำ จนบางครั้งแม่ต้องพาลูก ๆ หนีออกไปอาศัยบ้านอื่นอยู่ พ่อพ่อรู้สึกดีขึ้นก็ไปตามให้กลับมาอยู่

บ้านเหมือนเดิม ปัจจุบันพ่อเลิกเสพยาแล้ว แต่ยังมีดื่มสุร่ายู้ง่วงและยังคงเป็นพนักงานขับรถ ดังนั้น พ่อจึงไม่ค่อยมีบทบาทในการเลี้ยงดูบีมนัก จะใกล้ชิดกับแม่มากกว่า เพราะแม่เป็นผู้เลี้ยงดูมาตั้งแต่เด็กและเป็นคนจัดการเรื่องทุกอย่างภายในบ้าน ส่วนพี่ชายมีอาชีพรับจ้างซ่อมมอเตอร์ไซด์ ไปทำงานช่วงเช้าและกลับมาช่วงค่ำ น้องสาวทำงานเป็นพนักงานขายสินค้าที่ห้างสรรพสินค้า กว่ากลับบ้านก็สี่ห้าทุ่ม บีมไม่ได้ประกอบอาชีพอื่น นอกจากเรียนหนังสือจึงเป็นคนที่ต้องช่วยแม่ ในส่วนที่ต้องช่วยคือการเตรียมอาหาร แม่จะไปซื้อเนื้อหมู เนื้อไก่ ข้าวเหนียว ในช่วงเย็น บีมจะเป็นผู้หมักเนื้อไก่ หมักเนื้อหมู และนำมาเสียบไม้เตรียมไว้สำหรับย่าง แซ่ข้าวเหนียวทิ้งไว้ และทำน้ำจิ้มใส่ถุงเตรียมไว้วันหนึ่งประมาณ 60 ถุง เช้าตื่นตั้งแต่ 04:45 น. ลุกขึ้นมาหุงข้าวเหนียวแบ่งใส่ถุงแล้วใส่กระติกเตรียมไว้ จากนั้นก็จะจัดเตรียมรถเข็นติดเตาถ่าน เมื่อเรียบริบร้อยแล้วก็จะออกไปขายกับแม่ตั้งแต่ประมาณหกโมงเช้า พอสายได้เวลาต้องไปเรียน บีมก็จะกลับเข้าบ้านอาบน้ำแต่งตัวไปเรียน บีมรู้สึกว่าคุณคนในบ้านทำหน้าที่ได้เหมาะสมแล้ว ในครอบครัวไม่ได้ยึดถือหลักปฏิบัติอะไรอยู่แบบต่างคนต่างอยู่

ลักษณะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

แม่เป็นผู้หารายได้หลักให้แก่ครอบครัวมาตั้งแต่เล็ก ส่วนพ่อก็มีรายได้จากการขับรถ โดยจะให้เงินกับแม่ทุกครั้งที่กลับบ้านแต่ก็ไม่มากนัก พี่ชายที่มีอาชีพรับจ้างซ่อมมอเตอร์ไซด์ก็ให้เงินแก่แม่บ้างเล็กน้อยไม่แน่นอน บางเดือนก็ไม่ได้ให้ ส่วนน้องสาวที่เป็นพนักงานขายของที่ห้างสรรพสินค้าจะให้เงินแม่ทุกเดือนแต่ก็ไม่มาก เงินหมุนเวียนโดยมากเกิดมาจากการขายของซึ่งก็พออยู่ได้ เพราะไม่ได้เป็นหนี้สินใครบ้านที่อยู่นี้เป็นบ้านเช่าต้องจ่ายค่าเช่าบ้านเดือนละ 1,000.-บาท เป็นบ้านไม้ 2 ชั้น ค่อนข้างเก่าชั้นบนมี 2 ห้องนอน เป็นห้องนอนสำหรับพ่อ แม่ 1 ห้อง อีกห้องหนึ่งเป็นห้องนอนของบีมกับน้องสาว ส่วนพี่ชายกางมุ้งนอนอยู่ชั้นล่าง ภายในบ้านชั้นล่างมีตู้เย็น 1 หลัง โทรทัศน์ 1 เครื่อง พัดลม และเครื่องเสียงแบบธรรมดา 1 เครื่อง มารดาจะเป็นผู้ให้เงินแก่บีมใช้จ่ายเดือนละ 2,000.-บาท ซึ่งก็พอใช้เพราะเสียแต่ค่าเดินทางเวลาไปเรียน เนื่องจากตอนนี้บีมเรียน กศน.ตอนเย็น ก่อนไปก็จะกินข้าวจากบ้านไปแล้ว ก็ไม่ต้องเสียค่ากินอีก แต่ก็ใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่ายไม่ได้

วิธีการอบรมเลี้ยงดู

แม่เป็นผู้เลี้ยงดูตั้งแต่เล็ก สอนให้ช่วยเหลือตัวเอง ไม่ได้ประคับประคองอะไรมากนัก เพราะแม่ก็ต้องตั้งหน้าตั้งตาทำมาหากิน ทำอะไรก็ตัดสินใจทำอะไรด้วยตนเอง ไม่มีกฎเกณฑ์หรือกฎระเบียบอะไรถือปฏิบัติ ต่างคนต่างใช้ชีวิตของตัวเอง ต่างคนต่างทำหน้าที่ เวลาทำผิดก็จะ “โดนตำ” เป็นส่วนมาก แต่ก็ไม่เคยเถียงทั้งที่บ้างครั้งเกิดความรู้สึกได้แย้งอยู่ในใจ เวลามีปัญหาโดยมากจะพูดให้พี่ชายฟัง พี่ชายก็ฟังบ้างไม่ฟังบ้างแต่ส่วนมากฟังแล้วก็จะเฉย ๆ หรือ

แสดงความคิดเห็นนิดหน่อย แต่สำหรับคนอื่นในบ้านแล้ว บีมไม่เคยปรึกษาใครเลย “ไม่รู้จะพูดไปทำไม พูดไปก็ไม่รู้เรื่อง กับแม่จะตำหนิเรื่องของชาวบ้านแกยังรู้สึกว่าเป็นเรื่องของหนูอีก ชายของเสรีจว่างก็เอาแต่ไปนั่งคุยหน้าร้านตรงปากทางนั่นแหละ” (บีม. 2547)

มีบางครั้งที่ บีมเคยถามแม่ถึงปัญหาบางอย่างที่เกิดขึ้น แต่แม่กลับตอบว่า “กูจะไปรู้หรือ กูไม่ใช่ตัวมีงนี่” จากลักษณะการเลี้ยงดูเช่นนี้จึงทำให้ บีมมีนิสัยค่อนข้างดื้อ เก็บกดอารมณ์ ชอบเก็บตัว ไม่ค่อยฟังเสียงใคร เวลาที่มีเรื่องไม่ถูกใจจะเฉย ไม่พูดไม่ทำอะไร ไม่เคยแสดงอารมณ์รุนแรง ถ้ามีปัญหาจะหนีออกจากบ้าน บางทีจะไปค้างบ้านเพื่อน เมื่อสงบสติอารมณ์ได้แล้วจึงกลับบ้าน

ลำดับที่ของการเป็นบุตร

บีมมีพี่ชาย 1 คน และน้องสาวอีก 1 คน ตั้งแต่เล็กจนโต บีม รู้สึกว่าพ่อกับแม่จะรักพี่ชายเป็นพิเศษ ทุกวันนี้แม่ยังเป็นผู้คอยหาอาหารเก็บไว้ให้พี่ชายกินทุกวัน และเวลาที่มีเรื่องแม่ก็จะยอมพี่ชายทุกครั้ง พี่ชายจะ “ถูกตำ” น้อยมาก ส่วนตนกับน้องสาวคิดว่าได้รับความสนใจจากพ่อแม่เท่า ๆ กัน แต่ในด้านการเรียนนั้น พ่อแม่ไม่ขัด บอกว่าทุกคนใครอยากเรียนแค่ไหนก็เรียน ถ้ามีปัญหาส่งก็จะส่ง แต่ถ้าไม่ไหวก็ต้องหางานทำส่งตนเอง แต่ให้ออกาสทุกคนเท่ากัน

ความสัมพันธ์กับพ่อแม่

กับพ่อแล้ว บีมรู้สึกว่าตนเองห่างเหิน บางครั้งรู้สึกคล้ายกับเป็นคนแปลกหน้า อาจเป็นเพราะพ่ออยู่บ้านน้อย เดือนหนึ่งจะอยู่บ้านสักวันสองวัน และถ้าวันไหนอยู่ก็ดื่มเหล้าเมาทุกวัน จึงไม่ค่อยได้พูดคุยอะไรกับพ่อเลย “พ่ออยู่หรือไม่อยู่ก็ไม่แตกต่าง แต่ไม่อยู่เลยก็คืออยู่บ้านก็มาพูดคุยอะไรก็ได้ไม่รู้เรื่องเหลือ ๆ อาละวาดอีก ตัวก็เหม็นเหล้าเหม็นบุหรี่หนุรงเกียจ” (บีม. 2547)

ส่วนแม่เป็นคนค่อนข้างปากร้าย ชอบออกไปคุยกับเพื่อนบ้าน แต่ถ้าเทียบกับพ่อแล้วก็นับว่าสนิทกับแม่มากกว่าแต่เมื่อถึงเวลาที่เกิดปัญหาอะไรขึ้นแล้วแม่ก็ไม่ค่อยได้ช่วยอะไรสักเท่าไร บีมรู้สึกไม่พอใจในความสัมพันธ์ระหว่างทุกคนในครอบครัว “หนูอิจฉาไอ้แกวมันมากเลยพี่ พ่อแม่มันรักมันมากเลยนะ ขนาดพ่อมันเป็นพ่อเลี้ยงนะ ยังรักมันยังกะเป็นลูกจริง ๆ เป็นผู้ชายก็เป็นอย่างนี้แหละ” (บีม. 2547)

ความสัมพันธ์กับญาติพี่น้อง

พี่ชายและน้องสาวชอบพูดจากระทบกระแทก บีมอยู่เสมอ ๆ ว่าเกาะแม่กินบ้าง ไม่รู้จักทำมาหากิน น้องสาวยังต้องทำงานส่งตัวเองเรียน นี่เอาแต่ขอสตางค์แม่อยู่ได้บางครั้งบีมทนไม่ไหวต้องออกจากบ้านไปนอนบ้านเพื่อนพอสบายใจขึ้นก็ค่อยกลับบ้าน ความสัมพันธ์ระหว่างพี่น้องเป็นไปด้วยความห่างเหิน ไม่มีใครให้ความสนใจใคร เนื่องจากต่างคนต่างก็ต้องทำงาน

“ทำไมมันไม่คิดกันบ้างล่ะพี่ว่าหนูเป็นคนช่วยแม่ทำกิน พวกมันไม่เคยช่วยแม่ทำอะไรเลย มันกลับมาถึงกินนอน ยิ่งพี่ชายยิ่งสบายใหญ่ แม่ทำให้มันกินอีก” (บีม. 2547)

การสื่อสารระหว่างสมาชิกในครอบครัว

จากการที่ผู้วิจัยได้ไปเยี่ยมที่บ้านนั้นเป็นเวลา 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วันนั้น ผู้วิจัยไม่เคยได้พบกับพ่อหรือน้องสาวของบีมเลย เนื่องจากพ่อขับรถรับจ้างและยังไม่กลับมากองทัพ ส่วนน้องสาวก็ไปทำงานตั้งแต่ 8 โมงเช้า กว่าจะกลับก็ประมาณ 5 ทุ่ม และวันหยุดก็ไม่แน่นอน ผู้วิจัยได้พบและพูดคุยกับแม่และพี่ชายของบีมเท่านั้น แต่ช่วงเวลาที่พบก็สังเกตเห็นว่าภายในครอบครัวไม่ค่อยมีการพูดคุยกัน วันไหนถ้าพี่ชายอยู่บ้านก็จะนอนฟังเพลง ล้างรถบ้าง เดินผ่านกันไปผ่านกันมา แต่ไม่มีการพูดคุยกัน ส่วนแม่ก็ตะโกนใช้ให้หยิบโน่นทำนี่ แต่ไม่เคยได้ยินพูดคุยกันในแบบครอบครัวที่สนิทกัน “ก็อย่างนี้แหละพี่ มันก็เป็นอย่างนี้มาแต่ไหนแต่ไรแล้ว พูดกับแม่มาก ๆ เดียวก็ผิดหูโดนตำ ส่วนไอ้พี่ชายพูด ๆ ไปเดี๋ยวมันก็แหวะหนู ชี้เกี่ยจะฟัง อยู่จึงก็ดี” (บีม. 2547)

การมีกิจกรรมร่วมกันของสมาชิกในครอบครัว

ตั้งแต่จำความได้เคยมีกิจกรรมร่วมกันเพียงครั้งเดียวเท่านั้น แต่นานหลายปีแล้วคือไปทอดผ้าป่าร่วมกันที่ต่างจังหวัด โดยพ่อเป็นผู้พาไปแต่ก็ไม่สนุกอะไรเท่าไร จากนั้นก็ไม่เคยมีกิจกรรมร่วมกันอีกเลย นางสาวบีมบอกว่า เมื่อ 2 ปีก่อนเคยเข้าพระพุทธรูปองค์เล็ก ๆ จากวัดหลวงพ่อโสธรมาให้แม่เป็นของขวัญวันคล้ายวันเกิด มารดาก็พูดว่าซื้อมาทำไมเปลืองเงิน แต่ก็นำไปใส่กรอบแล้วแขวนคอจนทุกวันนี้ ซึ่งบีมบอกว่าดีใจมาก “ทุกครั้งที่หนูเห็นหนูรู้สึกดีทุกทีเลยพี่ เหมือนแม่ยังรักหนูใส่พระของหนู” (บีม. 2547)

แต่บุคคลอื่นไม่เคยมีใครให้ของขวัญใครในเทศกาลใด ๆ ทั้งสิ้น คิดว่าจำวันคล้ายวันเกิดของกันและกันไม่ได้ด้วยซ้ำ

สาเหตุของการพยายามฆ่าตัวตาย

บีมมีคนรักซึ่งเรียนอยู่ที่เดียวกันช่วงกลางวันคนรักของบีมเป็นลูกจ้างบริษัททำหน้าที่ส่งเอกสาร เป็นคนต่างจังหวัดพักอยู่หอพักคนเดียว บีมไปมาหาสู่กันได้ประมาณ 6 เดือน ก็เกิดตั้งท้อง ช่วงตั้งท้องใหม่ ๆ เครียดมาก แรก ๆ ไม่กล้าบอกใครหรือปรึกษาใครจนกระทั่งเข้าเดือนที่ 3 จึงตัดสินใจบอกแม่ ซึ่งก็ถูกแม่ต่อว่าตำหนิเป็นอย่างมาก เธอบอกว่าตั้งใจปรึกษาแม่ต้องการให้แม่รู้เพียงคนเดียว แต่เป็นเพราะแม่โกรธมากจึงต่อว่าเสียงดังทำให้ชาวบ้านในระแวกนั้นได้รู้ไปด้วย เมื่อท้องเข้าเดือนที่ 4 คนรักเริ่มตีตัวออกห่างโดยไปมีความสัมพันธ์กับนักร้อง ไม่มาพบ ไม่กลับหอพัก และขาดเรียนบ่อย ก่อนหน้านี้ทั้งคู่มีเรื่องระหองระแหงกันมาตลอดเนื่องจากแฟนบีมเบี่ยงเรื่องลูกในท้อง วันที่เกิดเรื่องบีมไปหาแฟนที่หอพักแต่ไม่พบ จึงตามไป

ที่ร้านอาหารก็มีปากเสียงกันมาก คนรักบอกว่าให้กลับไปหอพักก่อนแล้วจะตามไป แต่คนรักก็ไม่กลับมาตามที่บอกไว้ เธอคิดมาก เครียดมาก เสียใจมาก อับอายชาวบ้านที่ถูกคนรักทิ้ง ไม่กล้าพูดหรือปรึกษาใครทั้งสิ้น จึงตัดสินใจที่จะฆ่าตัวตายด้วยการกินยาแก้ไอแก้ปวดเข้าไปประมาณ 80 เม็ด ตอนกลางคืนประมาณ 3 ทุ่ม แล้วนอนหลับที่โต๊ะทำการบ้าน น้องสาวมาพบเข้ารีบนำส่งโรงพยาบาลตอนช่วงประมาณตีสอง ผลจากการกระทำครั้งนั้นทำให้เสียลูกไป

ผลที่เกิดขึ้นต่อตัวผู้พยายามฆ่าตัวตาย

การกระทำในครั้งนี้ทำให้เธอต้องเสียลูกในท้องไป “หนูตอบไม่ถูกว่าหนูเสียใจหรือเปล่า แต่ถ้าไม่แท้ง คลอดออกมาก็คงไม่มีพ่อ และหนูก็ไม่มีตั้งค์พ่อกี่จะเลี้ยงมันให้ดี ๆ แต่ก็บอกไม่ถูกเหมือนกันที่ว่ารู้สึกไง” (บีบี. 2547)

แม่แสดงความเป็นห่วงในตัวเธอมากขึ้น แรก ๆ น้องสาวซึ่งน้อยครั้งที่จะพูดดีด้วยก็มาพูดปลอบใจซึ่งเธอบอกว่าเธอคิดผิดไป ส่วนพี่ชายก็เฉย ๆ ไม่พูดอะไร ส่วนแฟนไม่เคยไปเยี่ยม ทั้งที่รู้ว่าเธอนอนอยู่ที่โรงพยาบาล จากการกระทำในครั้งนี้ทำให้เธอสามารถตัดใจจากแฟนได้โดยเด็ดขาด

ผลต่อครอบครัวของผู้พยายามฆ่าตัวตาย

แม่เป็นห่วงมากไปเยี่ยมที่โรงพยาบาลทุกวัน ส่วนพี่ชายและน้องสาวไปเยี่ยม 1 ครั้ง แม่ต้องเหนื่อยมากกว่าเก่าเพราะต้องทำงานแทนเธอ บางวันต้องลดปริมาณของที่จะขายลง เพราะทำไม่ทันและเหนื่อยมาก ทำให้รายได้ลดน้อยลงในช่วงที่เธอรักษาตัว แต่พอระยะหลัง ๆ นี้ก็เริ่มเหมือนเดิมอีกคือไม่มีใครสนใจใครต่างคนต่างอยู่

ผู้พยายามฆ่าตัวตาย (3) แชน

รูปแบบของครอบครัว

เป็นลักษณะครอบครัวเดี่ยว ประกอบด้วย แม่ และแชน แม่เป็นผู้เลี้ยงดูแต่ผู้เดียว เพราะพ่อแยกทางไปตั้งแต่แชนอายุได้ 5 ขวบ และไม่เคยกลับมาดูแลอีกเลย

แบบแผนการเลี้ยงดู

แม่เป็นผู้นำและตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ในครอบครัว มีอาชีพรับจ้างทั่วไปทั้งรับจ้างซัก รีด เสื้อผ้า โดยตอนเช้าจะไปรับผ้าตามบ้านต่าง ๆ ที่จ้างผูกขาดเป็นรายเดือน ประมาณ 4 หลัง โดยแม่จะเป็นผู้ซักด้วยเครื่อง แชนจะมีหน้าที่ตากผ้าที่แม่ซักเสร็จแล้ว จากนั้นก็ทำงานบ้านทั่วไป ช่วงบ่ายแม่ก็จะไปรับจ้างทำความสะอาดตามบ้าน บ้านที่จ้างประจำมีประมาณ 3 หลัง ส่วน

แขนหากทำความสะอาดบ้านเสร็จแล้ว ถ้ามีเรียน (ลงเรียนเกี่ยวกับการซ่อมอุปกรณ์ไฟฟ้าไว้) ก็จะไปแต่ถ้าไม่มีก็จะออกไปหาเพื่อนบ้าน หรือไม่ก็นอนดูโทรทัศน์ ฟังเพลง อยู่คนเดียวในห้อง พอช่วงเย็นก็จะเก็บเสื้อผ้าที่ตากไว้มาแขวนเพื่อเตรียมให้แม่เป็นผู้รีด แขนบอกว่าไม่ชอบช่วยรีดผ้าเพราะร้อน แม่กว่าจะกลับถึงบ้านก็ประมาณ 1 ทุ่ม ซึ่งก็ไม่ค่อยได้พูดคุยกันเท่าไร เมื่อแม่กลับมาก็จะทำกับข้าวกิน ส่วน แขนกินบ้างไม่กินบ้าง แต่แม่ก็จะทำเผื่อไว้และเรียกกินทุกครั้ง กลางคืนแม่จะรีดผ้าเพื่อส่งตอนเช้า ส่วนแขนถ้าอยู่บ้านก็จะเก็บตัวอยู่แต่ในห้อง หรือไม่ก็จะชิร์ดมอเตอร์ไซด์ไปนั่งดื่มสุรากับเพื่อนที่อยู่ชอยถัดไป ทุกวันที่ 16 และวันที่ 1 ของทุกเดือน แขนจะมีหน้าที่เขียนหอยไต้ดินให้แก่แม่ เพื่อนำไปส่งต่อให้เจ้ามืออีกทีหนึ่ง ในครอบครัวไม่มีหลักเกณฑ์การปฏิบัติอะไรเป็นพิเศษ อยากทำอะไรก็ตัดสินใจเอง ตอนเป็นเด็กเวลาทำผิดถ้าไม่มากก็จะถูกตำ ถ้ามากก็จะถูกตี แม่ไม่ค่อยได้ให้เหตุผลในการลงโทษ พอลงโทษเสร็จก็จะไล่บอกให้ไปพ้น ๆ หน้าที่ผู้วิจัยสังเกตได้ว่า แขนเป็นคนเงียบขรึม พูดน้อย มีเพื่อนไม่มากนัก ชอบอยู่คนเดียวในห้องนอน ฟังเพลง ดูโทรทัศน์ แม่บอกแก่ผู้วิจัยว่า ถ้าดื่มสุรแล้วจะกลับเป็นคนพูดมาก ก้าวร้าว มุทะลุตุตัน และทำลายข้าวของ

แม่เป็นผู้เลี้ยงดูแขนมาตั้งแต่เกิด พ่อมีอาชีพขับรถแท็กซี่ช่วงกลางวันจะนอน บางครั้งก็ไม่กลับบ้านเลิกจากขับรถก็ไปดื่มสุรากับเพื่อนและก็นอนค้างที่บ้านเพื่อนจะกระทั่งถึงเวลาที่ต้องไปขับรถอีก จึงไม่ค่อยได้ช่วยเหลืออะไรมากนัก แม่เองก็ต้องเลี้ยงลูกไปด้วยทำมาหากินไปด้วย ไม่ค่อยได้ดูแลเอาใจใส่บุตรเช่นกัน จนกระทั่ง นายแขนอายุได้ 5 ขวบ

พ่อแม่แยกทางกันเพราะพ่อไปมีภรรยาใหม่และตามภรรยาใหม่ไปอยู่ต่างจังหวัด ส่วนแม่ก็มีสามีใหม่และพาเข้ามาอยู่ในบ้านด้วยแต่ไม่มีบทบาทอะไรกับนายแขน ทั้งแม่และสามีใหม่ชอบดื่มสุรจนเมาและทะเลาะกันเป็นประจำในที่สุดก็เลิกกันไป แม่เครียดมากจึงรับจ้างทำงานเพิ่มมากขึ้น ยิ่งทำให้ไม่มีเวลาดูแลหรือเอาใจใส่นายแขนมากขึ้น ปล่อยให้เติบโตตามยถากรรม “ฉันผิดเองแหละคุณ ก็คิดว่ามันเป็นเด็กผู้ชาย ไม่ต้องอะไรกับมันมากก็ได้ ยอมรับว่าไม่ได้ใส่ใจอะไรมันเลย อีกอย่างก็แค่นพ่อมันด้วย ไม่เคยมาดูตาดูดี ไม่เคยช่วยส่งเสียอะไรเลย ทุกอย่างฉันดิ้นรนเองมาตลอด รอดมาได้ โดมาได้แค่นี้ก็บุญแล้ว” (แม่ของแขน. 2547)

เมื่อแขนเรียนจบชั้น ปวช. แม่บอกว่าอยากเรียนก็เรียน ไม่อยากเรียนก็ไม่ต้องเรียน แต่ถ้าอยากเรียนก็ต้องทำงานช่วยส่งตัวเองด้วย แขนจึงไม่เรียนต่อ แต่พอมีความรู้เรื่องไฟฟ้าบ้าง ก็ไปรับจ้างช่วยเพื่อนทำงานบ้าง รับจ้างเองบ้างและช่วยงานบ้านแม่บ้าง เวลามีปัญหาที่ไม่เคยปรึกษากับแม่ มักคิดเองตัดสินใจเองเสมอ

ลักษณะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

แม่เป็นผู้หารายได้หลักให้แก่ครอบครัวจากการรับจ้างชิร์ดเสื้อผ้าจากบ้าน 4 หลังได้ค่าจ้างหลังละ 1,500.-บาท/เดือน ทำความสะอาดบ้าน 3 หลัง ได้ค่าจ้างหลังละ 1,000.-บาท/เดือน เดินหอยไต้ดินหรือรับจ้างทั่วไปถ้ามีเวลา สำหรับแขนพอมีความรู้เรื่องไฟฟ้าบ้าง บางวันก็

ออกไปช่วยเพื่อนรับเหมาเดินไฟตามบ้าน เดือนหนึ่งจะไปสัก 1-2 ครั้ง มีบ้างที่ไปทำถึงต่างจังหวัด แต่ก็ไม่เคยนำรายได้มาให้แม่ จะเก็บไว้ใช้จ่ายเองทั้งหมด และจะมีรายได้จากการเขียนหอยซึ่งเจ้ามือหอยจะจ้างทั้งแม่และแซนเดือนละ 2 ครั้ง ได้คนละ 1,000.-บาท/งวด ในแต่ละเดือนถ้าไม่พอใช้จะขอแม่เป็นครั้ง ๆ ไป บ้านที่อยู่เป็นบ้านของตัวเองไม่ต้องเช่า ภายในบ้านมีสิ่งอำนวยความสะดวกพอประมาณ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ ตู้เย็น เครื่องซักผ้า เครื่องเสียง สเตอริโอ ตอนนี้มีหนี้ต้องผ่อนชำระค่างวดเครื่องซักผ้า โดยรวมเศรษฐกิจในครอบครัวถือว่า พออยู่ได้ในแต่ละเดือนแต่ไม่มีเงินเก็บ เวลาไม่สบายก็จะใช้บัตร 30 บาท รักษาทุกโรค

ลำดับที่ของการเป็นบุตร

แซนเป็นบุตรคนเดียวของแม่ แต่ก็ไม่ได้รับการเอาใจใส่เท่าที่ควร

ความสัมพันธ์กับพ่อแม่

ตลอดเวลาที่ผู้วิจัยไปพบ หรือไปสัมภาษณ์หรือบางครั้งไปชมภาพยนตร์ด้วยกัน แซนไม่เคยพูดถึงพ่อเลย ผู้วิจัยเคยถามว่าคิดถึงพ่อบ้างไหม “ไต่พี...หน้าตาเขาเป็นไงผมยังจำไม่ได้เลย แม่ก็ทิ้งรูปเขาไปหมด แล้วจะให้คิดถึงอะไรล่ะ นานมาแล้วเคยถามป้าว่า หน้าผมเหมือนพ่อหรือแม่ ผมก็ดันเหมือนแม่ซะอีก” (แซน. 2547)

แซนรู้สึกว่แม่ไม่รักเขา แม่โกรธพ่อที่ทิ้งไป แล้วนำความโกรธแค้นนั้นมาลงที่เขาถึงไม่ได้สนใจอะไรเขาเลย แม่เคยพูดกับเขาว่า “พอมึงมันเลว ใจดำทิ้งมึงไว้ให้กูเลี้ยงคนเดียว” แซนสงสัยว่าเขาผิดด้วยหรือ เขาเกี่ยวอะไรด้วยกับเรื่องระหว่างพ่อแม่ ทุกวันนี้แซนกับแม่อยู่กันแบบต่างคนต่างอยู่ บางครั้งรู้สึกเหมือนอยู่ตัวคนเดียวในโลก พูดคุย ทักทายกันธรรมดาเวลาที่ต้องเผชิญหน้ากัน แต่ไม่พูดเรื่องส่วนตัวของตัวเองและกัน ไม่เคยพูดเล่น ไม่เคยไปเที่ยวที่ไหนด้วยกันเหมือนอย่างครอบครัวอื่น แซนจะทะเลาะกับแม่เป็นประจำทุกครั้งที่เมาสุรา แต่เวลาเจ็บป่วยแม่จะดูแลใกล้ชิด หายา หาข้าว ซึ่งตัว แซนได้บอกกับผู้วิจัยว่าจริง ๆ แล้วเขารักและเป็นห่วงแม่มาก ถ้าไม่มีแม่เขาไปอยู่ต่างจังหวัดกับเพื่อนนานแล้ว แต่ก็ไม่เคยได้มีโอกาสบอกหรือแสดงความรักกับแม่เลย และคิดว่าคงทำไม่ได้ คงกระดาก เพราะไม่เคยทำ

ความสัมพันธ์กับญาติพี่น้อง

นอกจากแม่แล้ว แซนก็มีเพียงครอบครัวของป้า ซึ่งเป็นพี่สาวของแม่ซึ่งกินาน ๆ เป็นปี ๆ จึงจะพบกันซักที นอกนั้นก็ไม่มีญาติที่ไหน “ปกติแล้วผมมีเพื่อนไม่กี่คนหรอกพี่ น้อยมากถ้าจะนับญาติแล้วน้อยกว่าเพื่อนอีก แต่ถ้าถูกห่วยเป็นสิบล้านผมว่าเดี๋ยวก็น่าญาติมาเองแหละ เผลอ ๆ พ่อจะโผล่มาด้วย” (แซน. 2547)

การมีกิจกรรมร่วมกันของสมาชิกในครอบครัว

ผู้วิจัยถามว่าเคยไปเที่ยวพักผ่อนต่างจังหวัดด้วยกันไหม แชนตอบว่า “ต่างจังหวัดเนี่ยนะ ไปดูหนังยังไม่เคยเลย แม่รู้จักหรือเปล่าว่าโรงหนังเป็นไง”

เมื่อถึงวันคล้ายวันเกิดของแม่ในทุก ๆ ปี แชนก็จะซื้อของขวัญมาทานกับแม่หลายอย่าง ซึ่งก็เป็นพิเศษกว่าทุกวัน เมื่อถึงวันคล้ายวันเกิดของเขา แม่จะทำกับข้าวให้ดกบาตรทุกปีเช่นกัน แต่ไม่เคยให้ของขวัญหรือมีอะไรเป็นพิเศษมากไปกว่านี้ ไม่เคยไปกินข้าวนอกบ้านด้วยกัน

สาเหตุของการพยายามฆ่าตัวตาย

วันที่เกิดเหตุเป็นวันที่ แชนกลับมาจากต่างจังหวัดซึ่งไปเที่ยวกับเพื่อนประมาณ 1 สัปดาห์ พอกลับมาแม่ก็ดูท่าอย่างรุนแรงเพราะไม่มีใครช่วยทำงานที่บ้าน ด่าแชนว่าไม่มีความรับผิดชอบเหมือนพ่อ จึงทะเลาะกับแม่อย่างรุนแรงระบายอารมณ์ด้วยการออกไปดื่มสุรากับเพื่อน พอกลับเข้าบ้านก็ทะเลาะกับแม่อีก จนในที่สุดประชดด้วยการกินยาเบื่อหนู

ผลที่เกิดขึ้นต่อตัวของผู้พยายามฆ่าตัวตาย

หลังจากเกิดเหตุการณ์นั้นแล้วถึงวันนี้นายแชนจะมีอาการแสบท้องบ่อย ๆ บางครั้งรู้สึกมีแรง แชนรู้สึกเฉย ๆ ต่อการกระทำของตนเอง แชนนอนอยู่ที่โรงพยาบาล 4 วัน แม่ไม่เคยเยี่ยมไปแคว้นที่ต้องรับกลับบ้านเท่านั้น

ผลต่อครอบครัวของผู้พยายามฆ่าตัวตาย

ไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลง ไม่มีการปรับตัวเข้าหากัน ไม่พูดคุยปรับความเข้าใจหรือบอกความต้องการของตนเอง ทำให้เกิดความเครียดและความกดดันทางอารมณ์มากขึ้น ทุกอย่างในบ้านก็ยังคงเป็นเหมือนเดิม

ครอบครัวผู้พยายามฆ่าตัวตาย (4) โคม

รูปแบบของครอบครัว

ลักษณะเป็นครอบครัวเดี่ยว ประกอบด้วย พ่อ แม่ โคม และน้องสาว

แบบแผนการเลี้ยงดู

พ่อเป็นผู้นำเป็นผู้มีอำนาจมากที่สุดในครอบครัว แต่จะเป็นในลักษณะสั่งให้แม่เป็นผู้ออกหน้าทำแทนเพราะแม่เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี รู้จักคนมาก เวลาจะทำอะไรก็มักได้รับความ

สะดวกเสมอ ปกติพ่อจะไม่ค่อยพูด ส่วนมากมักจะเป็นการออกคำสั่งมากกว่า กับตัวโดมเอง พ่อจะเป็นผู้กำหนดแผนการในการดำเนินชีวิต ว่าเวลาไหนจะต้องทำอะไรบ้างในแต่ละวัน ต้องเรียนอะไร ต้องทำงานอะไร โดยตัวโดมเองไม่เคยได้มีโอกาสตัดสินใจทำอะไรด้วยตนเองเลย ทุกคนในครอบครัวจะกลัวพ่อมาก พ่อเป็นคนหัวโบราณมาก ไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงของสังคมสมัยใหม่ ปกครองคนในบ้านเหมือนครอบครัวสมัยโบราณที่ผู้ชายเป็นใหญ่ และต้องการให้ทุกคนในบ้านทำในสิ่งที่ตนเองต้องการ ในสิ่งที่ตนเองว่าดีแล้ว ถูกแล้ว โดยไม่เคยถามถึงความต้องการของสมาชิกในบ้านว่าเขาต้องการอะไรบ้าง พ่อเป็นคนเจ้าอารมณ์โกรธง่าย หายยาก เวลาอารมณ์เสียจะปึงปึงทำลายข้าวของและใช้กำลังเข้าข่มลูกเมียส่วนแม่ก็จะคล้อยตามพ่อเสมอ แต่แม่ก็เป็นผู้ที่ดูแลลูกทั้งสองคนอย่างใกล้ชิด ดูแลทุกอย่างไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเรียน เรื่องอาหารการกิน และชีวิตความเป็นอยู่ของทุกคนในครอบครัว โดมเมื่ออยู่บ้านก็จะช่วยทำงานบ้านต่าง ๆ ซึ่งนับได้ว่าเป็นกำลังสำคัญของแม่ เพราะน้องสาวยังเรียนอยู่ที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ดังนั้นภารกิจในบ้านต่าง ๆ จึงตกเป็นหน้าที่ของ โดมที่ต้องช่วยเหลือ โดมอยากให้พ่อแม่รับฟังความคิดเห็นของลูก ๆ บ้างว่าลูก ๆ ต้องการอะไร ทุกอย่างต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่พ่อตั้งไว้ตลอดเวลา

ชีวิตในครอบครัวเป็นแบบต่างคนต่างอยู่ แต่จะทานข้าวพร้อมกันทุกมื้อที่อยู่ด้วยกัน ก็กินแบบเงียบ ๆ ไม่มีใครคุยกับใคร จะมีบ้างก็เพียงแม่ที่ชอบเล่าเรื่องนั้นเรื่องนี้ให้ฟัง ส่วนพ่อจะเงียบฟังเฉยชานาน ๆ จะออกความคิดเห็นสักทีหรือถ้ารู้สึกรำคาญก็จะสั่งให้เงียบ ช่วงเย็นก็จะต่างคนต่างอยู่ในห้องของตัวเอง

พ่อแม่เลี้ยงดูมาตั้งแต่เล็ก ลักษณะการเลี้ยงดูเป็นไปในแบบเผด็จการโดยทุกอย่างต้องฟังพ่อเท่านั้น ตั้งแต่เล็กจะถูกสอนว่า ต้องเชื่อฟังผู้ใหญ่โดยเฉพาะพ่อแม่ เป็นเด็กไม่มีสิทธิ์โต้แย้ง ดังนั้นเมื่อเวลาถูกดุที่ทำได้อะไรก็เจ็บไม่ว่าจะผิดหรือถูกก็ต้องเจ็บ ให้เหตุผลก็บอกว่าเถียง "พ่อเคยบอกว่าพ่อปกครองลูกแบบประชาธิปไตย แต่พี่รู้ไม่ไ้ประชาธิปไตยใบที่พ่อเขาใช้ปกครองลูกเมียครอบครัวนะ พ่อเขาเขียนเอง เขียนตามความต้องการของเขาเองทั้งนั้น พ่อน่าจะฟังเหตุผลของคนอื่น ๆ บ้าง นี่เอาแต่ความคิดของตัวเองเป็นใหญ่ แม่ก็ต้องยอม ไม่กล้าขัดใจพ่อ น่าเบื่อมาก" (โดม. 2547)

ในเรื่องของการศึกษาเล่าเรียนทั้งพ่อและแม่จะสนับสนุนเต็มที่ แต่ในบางครั้งก็ไม่ได้ถามความต้องการที่แท้จริงของโดม เช่น โดมอยากเรียนอย่างหนึ่งแต่พ่อแม่อยากให้เรียนอีกอย่างหนึ่งจึงทำให้ผลการเรียนที่ออกมาไม่ดีเท่าที่ควรเพราะทำในสิ่งที่ไม่ชอบ ซึ่งถ้าเป็นการเลี้ยงดูที่ทันสมัย ก็จะต้องให้ลูกทำในสิ่งที่ลูกชอบ แต่นี้เป็นเพราะมีการเลี้ยงดูแบบหัวโบราณจะต้องทำในสิ่งที่พ่อแม่เลือกให้หรือสั่งให้ทำเท่านั้น และหากไม่ทำหรือทำผิดแปลกไปจากที่พ่อแม่กำหนดก็จะถูกลงโทษเขียนต้อยอย่างแรง บางครั้งถูกลงไม้ลงมือตะตอยจนเลือดกำเดาออกก็มี ดังนั้นเวลามีปัญหาอะไรก็จะไม่สามารถปรึกษาใครได้ วิธีการเลี้ยงดูเช่นนี้ส่งผลให้บุคลิกภาพ

ของ โดมเป็นคนเก็บตัว ไม่ค่อยมีสังคมกับใคร เก็บความรู้สึก คิดมาก ชี้น้อยใจ และขาดความมั่นใจในตนเอง

ลักษณะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

พ่ออาชีพรัฐวิสาหกิจ แม่รับราชการเป็นอาจารย์โรงเรียนมัธยมมีชื่อเสียงแห่งหนึ่ง ส่วนตัวโดมเองเรียนจบปริญญาตรีแล้วและได้เข้ารับราชการ เหลือน้องสาวเพียงคนเดียวที่ยังเรียนไม่จบ ครอบครัวจัดได้ว่ามีฐานะดีพอสมควร มีอาชีพการงานดีกันทุกคน สภาพบ้านเป็นบ้าน 2 ชั้น ปลูกอยู่บนเนื้อที่เกือบ 1 ไร่ สวยงามใหญ่โต มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน มีรถยนต์ 3 คัน มีเครื่องใช้อุปโภคบริโภคครบถ้วน และไม่เป็นหนี้สินใด ๆ ทั้งสิ้น นอกจากนี้แม่มยังมีกิจการโดยเป็นเจ้าของบ้านเช่า 16 หลัง โดยแม่และโดมเป็นผู้ดูแลกิจการนี้ด้วยกัน ฐานะทางการเงินดีมากพอสมควร

ลำดับที่ของการเป็นบุตร

โดมเป็นลูกคนโต มีน้องสาวอีก 1 คน ตั้งแต่เล็กจนโต โดมรู้สึกมาตลอดเวลากว่า พ่อกับแม่รักลูกไม่เท่ากันรักน้องสาวมากกว่า เวลาจะให้ช่วยทำงานอะไรก็จะใช้แต่โดมคนเดียว เวลาถูกลงโทษก็จะถูกลงโทษหนักกว่าและโดมไม่เคยเถียง ถึงให้เหตุผลไปก็ไม่ฟัง แต่กับน้องสาวเถียงได้ทั้งกับพ่อและแม่ พ่อกับแม่จะใกล้ชิดน้องสาวมากกว่าโดม “แปลกนะมีลูก 2 คน ทำไมไม่เหมือนกัน ทำไมผมโดนแต่น้องไม่โดน ทำไมผมทำไม่ได้แต่น้องทำได้ เป็นลูกคนเล็กนี่ดิ้นะ มักได้อภิสิทธิ์ลูกคนเล็ก น้องสาวเพื่อนผมก็เหมือนกันนั่นก็อภิสิทธิ์ลูกคนเล็ก ทำไมไม่เกิดเป็นลูกคนเล็กบ้างวะ” (โดม. 2547)

ความสัมพันธ์กับพ่อแม่

รู้สึกว่าตนเองห่างไกลจากพ่อ เนื่องจากตั้งแต่เล็กจนโตจำได้แต่ว่าพ่อได้แต่ดุกับตีและบังคับให้ทำสิ่งนั้นสิ่งนี้ ความสนิทสนมกับพ่อไม่มีเลย คอยกันเฉพาะเวลาที่จำเป็นเท่านั้นไม่เคยโอบกอดไม่เคยแสดงความรักใด ๆ ต่อกันทั้งสิ้น จะสนิทกับแม่มากกว่าสามารถพูดคุยกับแม่ได้บ้างแต่ก็ไม่ทุกเรื่องเวลามีปัญหาโดยมากก็จะเก็บไว้คนเดียวไม่ค่อยได้ปรึกษาใคร แต่ในยามเจ็บป่วยแม่จะเป็นคนพาไปพบหมอ หาข้าว และเตรียมยาให้กิน “บางทีดูละครที่วีนะ เห็นครอบครัวในละครบางเรื่องแล้วอิจฉา อยากให้ครอบครัวเราเป็นอย่างนั้นบ้าง แต่ก็อย่างว่าแหละ เพียงแค่นี้ในละครเท่านั้น” (โดม. 2547)

ความสัมพันธ์ระหว่างญาติพี่น้อง

โตมจะพูดคุยและติดต่อกับน้องสาวเฉพาะทางโทรศัพท์เท่านั้น เนื่องจากน้องสาวกำลังศึกษาอยู่ที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ แต่ก็พูดคุยกันไม่ค่อยบ่อย และไม่เคยเล่าถึงปัญหาให้ฟัง แม้กระทั่งการมีปัญหากันระหว่างพ่อกับแม่ โตมก็ไม่เคยเล่าให้น้องสาวฟังเพราะเกรงว่าน้องสาวจะไม่สบายใจและไม่มีสมาธิเรียนหนังสือ จึงเก็บทุกสิ่งทุกอย่างไว้ในใจเพียงผู้เดียว

การสื่อสารระหว่างสมาชิกในครอบครัว

ภายในครอบครัวมีการสื่อสารกันน้อยมาก เป็นลักษณะต่างคนต่างอยู่ ช่วงเย็นเมื่อทุกคนกลับจากทำงานต่างคนต่างก็จะอยู่ในห้องส่วนตัวของตนเองและไม่ค่อยได้ออกมาอีก อาหารมื้อเย็นก็ไม่มีใครกิน ถึงวันหยุดเสาร์อาทิตย์ก็เป็นเช่นเดียวกัน ถ้ามีเรื่องจำเป็นต้องพูดก็จะไปเคาะประตูเรียกแล้วก็พูดในเรื่องที่จำเป็นเท่านั้น ถ้าจะมีการพูดคุยกันส่วนมากนายโตมจะพูดกับแม่มากกว่า แต่เดี๋ยวนี้โตมบอกว่าการคุยกับแม่น้อยลงเพราะนับวันก็ยิ่งพูดกันไม่รู้เรื่องมากขึ้น ไม่เคยใช้น้ำเสียงที่อ่อนโยนสื่อสารกัน การที่ต่างคนต่างอยู่ก็ดี เพราะจะได้ไม่ต้องรำคาญใจ

การมีกิจกรรมร่วมกันของสมาชิกในครอบครัว

ทุก ๆ ปี พ่อจะพาทั้งครอบครัวไปเที่ยวตากอากาศพักผ่อนชายทะเล อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง แต่โตมก็บอกว่าไม่สนุกเพราะพื้นฐานแล้วไม่ใช่ครอบครัวที่สนิทสนมจะได้มีกิจกรรมที่สนุกสนานทำกัน นี่ก็เหมือนไปเปลี่ยนที่กินที่นอนเท่านั้น เมื่อถึงวันคล้ายวันเกิดของพ่อและแม่ ลูก ๆ ก็ซื้อของขวัญให้ทุกปี แต่วันคล้ายวันเกิดของลูก ๆ พ่อแม่ไม่เคยซื้อของขวัญให้ แต่แม่จะทำกับข้าวให้ตักบาตรตอนเช้า 9 รูปทุกปี และพอสาย ๆ ก็จะไปทำสังฆทานที่วัดแต่พ่อไม่เคยร่วมไปด้วย

บางครั้งในวันหยุดสุดสัปดาห์ตอนเย็น โตมจะพาแม่ไปสวนสาธารณะ เช่น สวนรถไฟ เพื่อเดินออกกำลังกายและรับประทานอาหารนอกบ้านกัน แต่กิจกรรมต่าง ๆ ดังกล่าวนั้นพ่อไม่เคยร่วมด้วย พ่อจะชอบอยู่แต่บ้านไม่ชอบออกจากบ้านไปไหน และก็ต้องการให้ผู้อื่นเป็นเหมือนตนด้วย "โลกของพ่อมีแค่ในรั้วบ้าน และเขาก็ต้องการที่จะล้อมโลกของคนทั้งบ้านไว้ในรั้วด้วยเหมือนกัน" (โตม. 2547)

สาเหตุของการพยายามฆ่าตัวตาย

ช่วงนั้นเป็นช่วงที่โตมกำลังมีปัญหาเกี่ยวกับแฟนและกำลังจะออกไปพบเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้น จึงขออนุญาตแม่เพื่อออกไปพบกับแฟนซึ่งได้นัดกันไว้ แต่แม่ไม่ยอมให้ไป โดยบอกว่าเย็นแล้วจะออกไปทำไม โตมจึงให้เหตุผลของการที่จะออกไปดังกล่าวแต่แม่และ

พ่อไม่ฟัง บอกว่าเป็นเรื่องไร้สาระอธิบายเท่าไรก็ไม่ยอมรับฟังหาว่า โดมปิกกล้าหาญแข็งกล้ามีปากเสียง พาลทะเลาะต่อว่าต่าทอเป็นเรื่องราวใหญ่โต

“...ตอนนั้นความรู้สึกมันไม่ไหวจริง ๆ นะ พี่เข้าใจไม่ความรู้สึกของคนทีทะเลาะกับแฟนถึงขั้นจะเลิกกันนะ แล้วดันมาเจอพ่อกับแม่อารมณ์นี้อีก ปรีกษาพูดคุยอะไรก็ไม่เคยได้ พี่รู้ไม่พ่อเคยเป็นสาเหตุที่ทำให้ผมกับแฟนคนแรกต้องเลิกกัน ตอนนั้นผมก็เสียใจมาก พ่อก็รู้ว่าผมเสียใจแต่เขาไม่พูดอะไรเลยทำหน้าที่เหมือนกับคนที่ได้รับชัยชนะ บางทีผมก็ตอบตัวเองไม่ได้ว่าผมเกลียดพ่อหรือเปล่า...” (โดม. 2547)

หลังจากมีปากเสียงกันกับพ่อแม่ พ่อได้ไล่ให้ขึ้นไปอยู่บนห้องไม่ต้องลงมาให้เห็นหน้า โดมเครียดมาก เสียใจ น้อยใจ โกรธแค้นตัวเองที่เกิดมาในครอบครัวอย่างนี้ จึงระบายอารมณ์ด้วยการปาแก้วน้ำไปกระแทกข้างฝา จากนั้นใช้มีดคัตเตอร์กรีดข้อมือตนเองแล้วขึ้นไปนอนบนเตียง พ่อได้ยินเสียงแก้วแตกจึงสงสัยตามขึ้นไปเรียกให้ โดมเปิดประตู แต่เขาไม่เปิด พ่อจึงฟังประตูเข้าไปแล้วนำโดมส่งโรงพยาบาล

ผลที่เกิดขึ้นต่อตัวผู้พยายามฆ่าตัวตาย

หลังจากเกิดเหตุการณ์นั้นแล้วทำให้โดมได้รู้สึกความจริง ๆ แล้วคนที่รักและเป็นห่วงเขามากที่สุดคือแม่ โดมพักอยู่โรงพยาบาล 2 วัน แม่จะอยู่กับโดมตลอดเวลาแสดงความเป็นห่วงเป็นใยอย่างที่ไม่เคยได้รับมาก่อน แต่พ่อแค่พามาส่งเท่านั้นแล้วก็รีบกลับและไม่เคยถามอะไรหรือพูดอะไรกับโดมเลย

ผลต่อครอบครัวของผู้พยายามฆ่าตัวตาย

เมื่อกลับมาโรงพยาบาล ทุกคนในบ้านไม่มีใครพูดถึงเหตุการณ์นี้อีกเลย ชีวิตครอบครัวบางส่วนดีขึ้นบ้าง เช่น แม่ให้ความสนใจมากขึ้น พูดคุยซักถามมากขึ้นนิดหน่อยบนน้อยลงแต่กับพ่อทุกอย่างเหมือนเดิม

ครอบครัวผู้พยายามฆ่าตัวตาย (5) อี๊ด

รูปแบบของครอบครัว

มีลักษณะเป็นครอบครัวเดี่ยว มีจำนวนสมาชิก 3 คน คือพ่อ แม่ และอี๊ด ซึ่งเป็นลูกคนเดียวของครอบครัว

แบบแผนการเลี้ยงดู

พ่อเป็นผู้นำครอบครัวแต่การตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ในบ้านพ่อแม่จะร่วมกันคิดและตัดสินใจ กับตัวโอ๊ดแล้วพ่อจะให้ความใกล้ชิดสนิทสนมพอสมควรและจะเป็นผู้ดูแลเรื่องต่าง ๆ ในครอบครัว เช่น ซ่อมแซมสิ่งของต่าง ๆ ในบ้าน แม่เป็นผู้ดูแลนายโอ๊ดทุกเรื่อง ดูแลครอบครัวเกี่ยวกับอาหารการกิน งานบ้านต่าง ๆ นายโอ๊ดจะช่วยทำงานบ้านเล็กๆ น้อย ๆ โดยมากพ่อกับแม่จะเป็นคนทำอะไรเสียมากกว่า เพราะพ่อและแม่รักนายโอ๊ดมากจึงไม่ค่อยได้ให้ทำอะไรมากมายนัก ซึ่งเขาก็คิดว่าพ่อกับแม่ทำหน้าที่ได้ดีที่สุดแล้ว

เนื่องจากแม่เป็นคนที่มีความรักลูกเพราะมีปัญหาที่มดลูก ก่อนหน้าที่จะมีโอ๊ดมารดาเคยแท้งมาแล้ว 2 ครั้ง ดังนั้นเมื่อมีโอ๊ดพ่อแม่จึงดีใจมาก ตั้งแต่เล็กจนโตได้เลี้ยงดูแบบตามใจทุกอย่าง ไม่เคยขัดใจลูก ไม่เคยบังคับ ลูกต้องการอะไรจะพยายามหามาให้ทุกอย่าง ไม่เคยตีหรือลงโทษลูกเลย และเปิดโอกาสให้ลูกได้แสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ และจะถามความต้องการของลูกทุกครั้ง และสนับสนุนเรื่องการเรียนมาตลอด การเลี้ยงดูนี้ส่งผลให้โอ๊ดมีบุคลิกภาพลักษณะนิสัยอ่อนโยน ใจเย็น พุดจาไพเราะ ไม่ค่อยกล้าตัดสินใจอะไร เป็นคนหัวอ่อน เชื่อเพื่อนและเกรงใจเพื่อนมาก เวลาที่มีเรื่องไม่ถูกใจจะหนีออกจากสถานการณ์นั้นเสีย

ลักษณะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

รายได้หลักของครอบครัวได้จากพ่อซึ่งประกอบอาชีพเป็นช่างประกอบและตกแต่งเฟอร์นิเจอร์ ส่วนแม่เป็นแม่บ้านไม่ได้ประกอบอาชีพอะไร โอ๊ดก็ยังไม่ได้ประกอบอาชีพอะไรเช่นกัน ฐานะของครอบครัวอยู่ในระดับพอมีกินมีใช้ ไม่มีอุปสรรคอำนวยความสะดวกในบ้านมากนัก ไม่มีหนี้สินแต่ก็ไม่มีความเก็บ ทุกวันนี้อยากได้โทรทัศน์เครื่องใหม่เพราะเครื่องเก่าขนาดแค่ 14 นิ้ว และเสียบ่อยแต่ก็ไม่อยากเป็นหนี้ แม่มีโรคประจำตัวคือโรคหัวใจซึ่งต้องเข้ารับการรักษาอย่างต่อเนื่อง ก็ใช้บัตร 30 บาทรักษาทุกโรค ทุกคนในครอบครัวใช้จ่ายอย่างระมัดระวังไม่ฟุ่มเฟือย โอ๊ดจะได้เงินจากพ่อเดือนละ 700.-บาท ซึ่งถ้าหมดก็ต้องไม่ออกจากบ้านไปไหน ซึ่งแรก ๆ ก็เหลือเก็บไว้ทุกเดือนแต่พอระยะหลังช่วงที่เกิดปัญหาช่วงนั้นไม่พอใช้เนื่องจากออกไปเที่ยวข้างนอกกับเพื่อนบ่อย แต่เมื่อเงินหมดก็ไม่ขอเพิ่มจะใช้วิธีไปยืมเพื่อนแล้วพอดันเดือนก็คืนให้ ปัจจุบันนี้กำลังจะหางานทำเพราะอยากหารายได้ช่วยเหลือครอบครัวอย่างน้อยก็ไม่ต้องขอจากพ่อ

ลำดับที่ของการเป็นบุตร

ไม่มีข้อเปรียบเทียบเพราะโอ๊ดเป็นบุตรชายเพียงคนเดียวของครอบครัว

ความสัมพันธ์กับพ่อแม่

ไอ้ดรู๊สึกว่าทั้งพ่อและแม่เป็นคนดีมาก ให้ความรัก ความอบอุ่น และสนใจในตัวไอ้ดมาตลอด โดยเฉพาะแม่และจะสนิทกับแม่มาก แม่เองก็ตามใจและให้ความรักกับไอ้ด มาก เช่นเดียวกันเพราะเป็นลูกชายคนเดียว เวลามีปัญหาเจ็บไข้ได้ป่วยแม่จะดูแลอย่างใกล้ชิด พ่อเองก็ถามไถ่ห่วงใยอยู่เสมอ "ลูกขออะไร ขอเท่าไรก็ได้ ไม่มีวันนี้ก็ต้องหามาให้วันหลัง ไม่เคยขัดใจ แต่เขาก็เป็นเด็กดีนะ ถึงแม่จะเลี้ยงมาแบบตามใจแต่เขาก็ไม่เอาแต่ใจตัวเอง" (แม่ของไอ้ด. 2547)

เมื่อมีความเครียดไม่สบายใจ ไม่ถูกใจ จะไม่พูดไม่แสดงความคิดเห็น ไม่เคยพูดโต้เถียงกับแม่ หากมีปัญหา ก็จะเก็บเงียบไว้คนเดียวไม่เล่าให้แม่ฟังเพราะเกรงว่าจะกระทบกระเทือนใจแม่ เนื่องจากแม่เป็นโรคหัวใจ

ความสัมพันธ์กับญาติพี่น้อง

ญาติพี่น้องที่ไปมาหาสู่กันนาน ๆ จะพบกันสักทีโดยมากก็เป็นช่วงวันสงกรานต์ และไม่ได้สนิทสนมอะไร

การสื่อสารกันระหว่างสมาชิกในครอบครัว

ในครอบครัวมีการพูดคุยกันอย่างสม่ำเสมอ ทุกคนในครอบครัวพูดจากันดี ไม่มีสมาชิกคนใดพูดจาก้าวร้าวรุนแรง ไอ้ดจะพูดกับพ่อแม่เพราะนุ่มนวล เวลาที่พูดคุยกันส่วนใหญ่จะเป็นเวลาทานข้าวเย็น ในการพูดคุยแต่ละครั้งนั้นไม่มีข้อขัดแย้งกัน นาน ๆ จะมีข้อขัดแย้งกันสักทีแต่ก็ไม่ใช้เรื่องรุนแรงอะไรสามารถหาข้อสรุปกันได้ สมาชิกในครอบครัวต่างคนต่างรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

การมีกิจกรรมร่วมกันของสมาชิกในครอบครัว

ไม่ค่อยได้ไปพักผ่อนหรือเที่ยวต่างจังหวัดกันมากนัก นาน ๆ จะไปสักครั้ง ถ้าไปก็คือไปบ้านยายที่อยู่จังหวัดลำปาง แต่ก็ไม่ได้ไปนานมากแล้วเนื่องจากพ่อทำงานแทบทุกวันไม่ค่อยมีวันหยุด ไปทานอาหารนอกบ้านก็ไม่ค่อยได้ไป ส่วนมากจะซื้อเข้ามากินกันเป็นพิเศษ เช่น ถ้าวันไหนเป็นวันคล้ายวันเกิดของคนในครอบครัว หรือวันขึ้นปีใหม่ แต่ก็ไม่เคยซื้อของขวัญให้แก่กัน แต่ก็มีความสุขทุกครั้งที่ทำกิจกรรมร่วมกัน

สาเหตุของการพยายามฆ่าตัวตาย

เนื่องจากไอ้ดเป็นลูกคนเดียวของพ่อแม่ ความที่ถูกตามใจมาตลอด พ่อแม่ไม่เคยกำหนดกฎเกณฑ์อะไรให้ในชีวิต เรื่องการคบเพื่อนก็เช่นกัน ความที่เป็นคนหัวอ่อนและเป็นคนที่

ติดเพื่อนมาก ชี้เกรงใจเพื่อน กลัวเพื่อนไม่คบ แต่บังเอิญเพื่อนที่โอดคบเป็นเพื่อนไม่ดี ชักจูงกันเข้าบ่อนการพนัน บังคับให้ลองสูบบุหรี่ ดื่มสุรา ในที่สุดติดยาเสพติด ถูกสั่งพักการเรียน เพื่อนในโรงเรียนมองว่าเป็นกลุ่มเด็กเกเรทำให้ชีวิตยิ่งผิดพลาดมากขึ้น จนกระทั่งถูกตำรวจจับพร้อมกับแม่ต้องไปขอร้องให้นำซึ่งเป็นข้าราชการไปประกันตัวให้ เมื่อกลับมาถึงบ้าน พ่อกับแม่ก็อดทนไม่ว่าอะไรให้โอดต้องเสียใจ เขาขังตัวเองอยู่แต่ในห้องไม่ยอมออกมาพบหน้าพ่อแม่ รู้สึกเสียใจกับการกระทำของตนเองมาก แค้นใจตัวเองที่ทำให้พ่อแม่เสียใจ จึงตัดสินใจกินยาฆ่าหญ้าเป็นการลงโทษตัวเอง “ให้พ่อกับแม่ดูตำหนิฉันยังดีกว่าที่ไม่ดูตำหนิเลย ผมรู้ว่าผมทำให้เขาเสียใจมากที่สุด ผมผิดคนเดียวเลยพี่ ผมเสียใจมากจนไม่อยากอยู่สูหน้าเขาเลย” (โอด. 2547)

ผลที่เกิดขึ้นต่อตัวของผู้พยายามฆ่าตัวตาย

หลังจากเกิดเหตุการณ์แล้ว โอดรู้สึกเสียใจต่อการกระทำของตนเองมาก เพราะเขารู้มาตลอดว่า พ่อแม่รักเขามาก อบรมเลี้ยงดูอย่างดีมาตลอดแม้ว่าฐานะทางบ้านจะไม่ร่ำรวย “ผมคิดไม่เป็นเรื่องคบเพื่อน คิดไม่ได้ว่าควรทำหรือไม่ควรทำอะไร พอเกิดเหตุการณ์ก็คิดน้อยไปอีก คิดว่าจะตายเพื่อลงโทษตัวเองที่ทำให้พ่อแม่เสียใจ แต่ไม่ได้คิดว่าถ้าผมตายไปจริง ๆ พ่อแม่จะยิ่งเสียใจมากมายขนาดไหน ใจเรื่องที่ไม่เรียนต่อ ไม่หางานทำนี้ก็แะพ่ออยู่แล้ว ยังทำอะไรบ้า ๆ อีกสิ้นคิดอีก” (โอด. 2547)

ตอนนี้ยิ่งรักพ่อแม่มากขึ้น ตั้งใจจะบวชพรบษาหน้าเพื่อทดแทนบุญคุณพ่อแม่ และไถ่โทษที่ทำให้เสียใจ จากนั้นคิดว่าจะหางานทำและเรียนต่อ ตอนนี้เลิกคบเพื่อนกลุ่มนั้นไปแล้ว ช่วงนี้อยู่ระหว่างบำบัดเรื่องยาเสพติด ซึ่งพ่อแม่ก็ให้กำลังใจตลอด ซึ่งตลอดเวลาที่ผู้วิจัยเข้าไปสัมภาษณ์ก็รู้สึกได้ถึงความรักที่คนในครอบครัวมีให้กัน จนแอบคิดเสียใจแทนโอดว่าเขามีความรักมากมายขนาดนี้ มีความเข้าใจมากมายขนาดนี้อยู่ในครอบครัวไม่น่าจะต้องไปหาความรักจากคนนอกบ้านหรือคิดผิดและทำผิดเลย

ผลต่อครอบครัวของผู้พยายามฆ่าตัวตาย

ผลที่เกิดจากการกระทำนี้ ทำให้แม่และพ่อต้องคอยดูแลใกล้ชิดโอดมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งตอนนี้อยู่ในช่วงบำบัดเรื่องยาเสพติด แม่เองก็ต้องไปพบหมอบ่อยขึ้นเนื่องจากได้รับความกระทบกระเทือนทางจิตใจมาก ผอมลง แต่ก็ยังยิ้มแย้มอยู่เสมอเพียงแต่ขอคำสัญญาจากโอดว่าจะไม่ทำอย่างนั้นอีก ซึ่งโอดก็ให้สัญญา

ครอบครัวผู้พยายามฆ่าตัวตาย (6) แอน

รูปแบบของครอบครัว

ลักษณะครอบครัวเป็นครอบครัวเดี่ยว ประกอบด้วย พ่อ แม่ พี่สาว พี่ชาย และแอน

แบบแผนการเลี้ยงดู

แม่เป็นผู้นำและผู้ตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ในครอบครัว พ่อจะเกรงใจแม่เพราะแม่เป็นคนเก่งจัดการทุกอย่างในบ้านด้วยความเรียบร้อย ทั้งงานบ้านงานเรือน ดูแลความเป็นอยู่ของสามี และลูกเป็นอย่างดี ส่วนพ่อเป็นคนเฉย ๆ ไม่ค่อยพูด ใจเย็น ยิ้มง่าย ดูแลลูก ๆ พอสมควร ใครมีปัญหาอะไรก็จะคอยให้คำแนะนำและให้ความช่วยเหลือเสมอ ทุกคนในบ้านมีหน้าที่ของแต่ละคนในเรื่องของการทำงานบ้าน แอนก็จะช่วยทำงานบ้านเล็ก ๆ น้อย ๆ เนื่องจากมีปัญหาด้านสุขภาพ นอกนั้นพี่ชายและพี่สาวจะช่วยกันทำ และคิดว่าทุกคนในบ้านมีบทบาทและหน้าที่เหมาะสมแล้วและมีความพอใจในชีวิตความเป็นอยู่ของตนเอง ส่วนเรื่องการศึกษาพี่สาวเคยต้องการให้แอนเรียนต่อในระดับปริญญาโทและจะเป็นคนส่งเสียให้เรียนเอง แต่แอนยังไม่พร้อมเนื่องจากมีปัญหาด้านสุขภาพและพี่ชายจะมีหน้าที่พาแอนไปพบหมอตามนัดหมายทุกครั้ง

ตั้งแต่คลอดจนอายุ 3 ขวบ ยายเป็นผู้เลี้ยงดูช่วงกลางวัน เนื่องจากพ่อแม่ต้องทำงาน แต่กลางคืนก็นอนห้องเดียวกับพ่อแม่ ยายให้ความรักและเอาใจใส่แอนมาก ยายมีความรู้เรื่องสุขภาพอนามัยดี พ่อแอนอายุได้ 4 ขวบกว่า ยายเสียชีวิตจากโรครุนแรง พ่อแม่จึงเป็นผู้เลี้ยงดูเอง โดยให้อยู่ในกฎระเบียบบ้างแต่ไม่มากเกินไป ไม่ออกนอกกลุ่มนอกรทาง เน้นการคบเพื่อน ให้คบเพื่อนดี ๆ ถ้าไม่ดีให้ตีตัวออกห่าง สามารถพูดคุยหรือแสดงเหตุผลถึงการกระทำต่าง ๆ ของตนเองได้ ซึ่งแอนสามารถปรึกษาได้ทั้งกับพ่อแม่ พี่สาว และพี่ชาย ถ้าทำผิดก็ถูกว่ากล่าวตักเตือนบ้างแต่ไม่เคยถูกตีและแอนก็จะเชื่อฟังผู้ใหญ่ และเริ่มมีความคิดเป็นผู้ใหญ่เมื่อเริ่มเรียนมหาวิทยาลัย โดยปกติแอนเป็นคนเฉย ๆ ไม่ชอบสูงส่งกับใคร ชอบอ่านหนังสือและฟังเพลง

ลักษณะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

ทุกคนในครอบครัวมีรายได้ พ่อเป็นข้าราชการบำนาญ แม่มีอาชีพเป็นครูโรงเรียนเอกชน พี่ชายและพี่สาวมีอาชีพรับจ้าง ส่วนแอนเคยมีอาชีพรับราชการครูแต่ขณะนี้ลาออกแล้ว เนื่องจากมีปัญหาด้านสุขภาพ ตอนนีรับจ้างเขียนตำราเกี่ยวกับช่างอิเล็กทรอนิกส์ “มันก็จริงพี่ที่รับราชการแล้วเราสามารถเบิกได้ แต่เป็นครูแล้วต้องหยุดบ่อย ๆ ก็ไม่ไหวเกรงใจคนอื่นเขาต้องสอนแทน หยุดหลาย ๆ ครั้ง เขาก็มีปฏิกิริยา มีพูดเหน็บแนม หนูไม่สบายใจเลยตัดสินใจออกดีกว่า” (แอน. 2547)

ฐานะทางบ้านค่อนข้างดีพอใช้มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน ไม่มีหนี้สิน หน้าบ้านแบ่งที่ให้เช่าเป็นอู่ซ่อมรถจักรยาน ทุกเดือนมีเงินใช้ไม่ขาดมือ แต่ทุกคนในครอบครัวก็ไม่มีใครใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ยิ่งตัวแอนด้วยแล้วแต่ละวันแทบไม่ได้ใช้จ่ายอะไรเลยเพราะไม่ค่อยได้ออกจากบ้านไปไหน ไม่แต่งหน้าไม่แต่งตัวตามแฟชั่น จะมีค่าใช้จ่ายก็เพียงเงินที่ต้องเข้ารับการรักษาตัวที่โรงพยาบาลซึ่งก็เป็นเงินไม่มาก จะเสียแต่ค่ายานอกบัญชีหลักที่ไม่สามารถเบิกได้เท่านั้น นอกนั้นใช้บัตร 30 บาทรักษาทุกโรค

ลำดับที่ของการเป็นบุตร

แอนเป็นลูกคนที่ 3 เป็นน้องคนสุดท้องของพี่ ๆ ซึ่งทั้งพ่อ แม่ พี่สาว และพี่ชายต่างให้ความรักความอบอุ่นและความสนใจจากทุกคนดี และรู้สึกว่าตลอดเวลาที่ผ่านมาพ่อแม่รักและสนใจตนเองมากกว่าพี่สาวและพี่ชายด้วยซ้ำ แต่พี่ทั้ง 2 ก็ไม่เคยแสดงอาการอิจฉาหรือรังแกแอนเลย และคิดว่าตนเองโชคดีแล้วที่เกิดมาเป็นน้องคนสุดท้อง

ความสัมพันธ์กับพ่อแม่

แอนคิดว่าตนเองมีพ่อแม่ที่ดีมาก ถึงแม้ว่าจะไม่สนิทกับพ่อเท่าไรนัก แต่ก็ไม่ห่างเหินเพราะพ่อก็ให้ความรักและดูแลแอนมาตลอด แต่ด้วยความเป็นผู้หญิงจึงสนิทกับแม่มากกว่า แอนคิดว่าแม่เป็นผู้หญิงเก่ง เนื่องจากว่าเมื่อมีปัญหาไม่สบายใจและปัญหาอื่นหรือเมื่อเวลาเจ็บป่วย ๆ แม่จะช่วยเหลือได้หมด แม่จะเข้าใจและคอยปลอบใจให้กำลังใจอยู่เสมอ

ความสัมพันธ์กับญาติพี่น้อง

นอกจากแม่แล้ว แอนก็สนิทกับพี่สาวมาก เพราะพี่สาวใจดีจึงสนิทสนมและพูดคุยกับพี่สาวทุกเรื่อง กับพี่ชายก็สนิทแต่ไม่มากเท่าพี่สาวเนื่องจากเรื่องบางเรื่องก็เป็นเรื่องของผู้หญิง พี่ชายจะชอบพูดแหย่เล่นชอบทำตลกหรือพูดจาตลกๆ ให้ทุกคนในบ้านขำแต่พี่ชายก็จะคอยถามไถ่เรื่องสุขภาพและเป็นผู้ที่พาแอนไปพบหมอตามนัดหมายทุกครั้ง และจะคอยซื้อขนมมาฝากตั้งแต่เล็กจนโต แอนมีความสุขและพอใจกับความสัมพันธ์ระหว่างพี่น้องในครอบครัวมาก

การสื่อสารกันระหว่างสมาชิกในครอบครัว

ครอบครัวของแอนเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนพูด ระบายความทุกข์ พูดคุยเล่าสู่กันฟังได้ทุกคน ถ้ามีเรื่องไม่พอใจก็จะเจียบไม่ขัดแย้งกัน แต่พอเวลาผ่านไปก็จะค่อย ๆ บอกถึงเรื่องที่ไม่พอใจนั้นแต่เหตุการณ์เช่นนี้เกิดไม่บ่อยมากนัก ช่วงเวลาที่ได้พูดคุยกันมากที่สุดก็จะเป็นช่วงค่ำ ๆ ของทุกวันหลังจากที่ทุกคนกลับบ้านแล้วและทานข้าวเย็นแล้วจะมานั่งพูดคุยและดูโทรทัศน์ด้วยกัน และบ่อยครั้งที่แอนจะมีความคิดเห็นขัดแย้งกับคนในบ้าน “หนูชอบฟังแม่กับพี่

เล่าโน่นเล่านี้ให้ฟังว่าวันนี้ไปทำงาน ใครพบเจออะไรบ้าง หนูอยู่แต่บ้านกับพ่อไม่ค่อยได้ออกไป เจออะไรนอกบ้านเลยต้องฟังสนุกดี บ้างก็ที่ได้รู้ในสิ่งที่ไม่รู้” (แอน. 2547)

บางครั้งใครมีปัญหาจากที่ทำงานก็จะมาเล่าให้ฟังและขอความคิดเห็นจากคนในบ้าน รวมทั้งแอนด้วยว่าควรจัดการกับปัญหานี้หรือแก้ปัญหานี้อย่างไร ซึ่งทุกคนในบ้านก็จะแสดงความคิดเห็นแสดงความห่วงใยในปัญหาที่เกิดขึ้นกับทุกคนในครอบครัวเสมอ

การมีกิจกรรมร่วมกันของสมาชิกในครอบครัว

สมาชิกในครอบครัวจะรับประทานอาหารเช้าพร้อมหน้ากับเกือบทุกวันโดยเฉพาะมื้อเย็น ไปเที่ยวต่างจังหวัดหรือเดินตามห้างสรรพสินค้าด้วยกันบ้างและจะไปทั้งครอบครัวมีบางครั้งที่ พ่อไม่ได้ไปด้วยเพราะบอกว่าปวดขาอายุมากแล้ว ในโอกาสวันคล้ายวันเกิดของสมาชิกใน ครอบครัวจะมีการมอบของขวัญและไปรับประทานอาหารนอกบ้านพร้อม ๆ กัน ที่ชอบมากคือ ไปคาราโอเกะพ่อและแม่ร้องเพลงเพราะมาก เมื่อแอนสอบบรรจุข้าราชการได้สมาชิกใน ครอบครัวต่างชื่นชมยินดี ให้ของขวัญและเลี้ยงสังสรรค์กัน “พ่อบอกลูกเสมอว่า ความสุขของ ครอบครัวไม่ได้อยู่ที่การต้องมีเงินมาก ๆ เสมอไป มันอยู่ที่การกระทำต่อกันของคนในครอบครัว ความสุขเราสามารถทำและสร้างได้ตามกำลังของเรา มันอยู่ที่ว่าเราจะช่วยกันทำ เราจะช่วยกัน สร้างมันขึ้นมาหรือเปล่า” (พ่อของแอน. 2547)

สาเหตุของการพยายามฆ่าตัวตาย

ก่อนที่แอนจะพยายามฆ่าตัวตายนั้น เธอเครียดและคิดมากเรื่องลาออกจากงาน เนื่องจากต้องเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลและต้องรับประทานยาเป็นประจำ ผู้วิจัยสังเกตเห็น แอนมีรูปร่างผอมบางผิวขาวเหลือง ซึ่งถ้าพบเจอกันตามท้องถนนก็จะมองดูว่าผู้หญิงคนนี้ต้องมีโรคประจำตัวอะไรสักอย่าง แต่ผู้วิจัยไม่ได้ถามเพราะตั้งแต่แรก แอนพูดแต่ว่าเป็นโรค ประจำตัวแต่ไม่ยอมบอกว่าเป็นอะไร “ตอนนั้นหนูท้อมากเลยพี่ เบื่อหน่ายตัวเอง เกลียดตัวเอง ไม่รู้เรกรรมอะไรของหนู มีอยู่ช่วงหนึ่งต้องใช้เงินมาก ทุกคนในบ้านต้องรวบรวมเงินกัน ทุกคนในบ้านเดือนร้อนเพราะหนูมาก ทุกคนตีกับหนูตอนนั้นหนูอยากตายเพราะหนูไม่อยากเป็นภาระ ให้กับครอบครัว” (แอน. 2547)

แอนพยายามฆ่าตัวตายด้วยการรับประทานยานอนหลับไปถึง 80 เม็ด ยานี้ได้มาจากการที่หมอสั่งเมื่อเธอเข้ารับการรักษา ซึ่งหมอจะให้มาครั้งละ 4-5 เม็ด เพื่อให้เธอหลับและคลายเครียดและเธอก็เก็บสะสมไว้แต่ไม่ได้ตั้งใจว่าจะเก็บไว้เพื่อฆ่าตัวตาย นางสาวแอนกินยาเข้าไป ช่วงตีหนึ่งและถูกนำตัวส่งโรงพยาบาลช่วงประมาณ 7 โมงเช้า เนื่องจากพี่สาวไปปลุกแต่เธอไม่ตื่นจึงตัดสินใจนำส่งโรงพยาบาล

ผลที่เกิดขึ้นต่อตัวของผู้พยายามฆ่าตัวตาย

แอนเสียใจต่อการกระทำของตนเองมาก แต่จากเหตุการณ์นี้ทำให้แอนมีความคิดที่จะดำรงชีวิตอยู่ต่อไปและตั้งใจทำงานรับจ้างเขียนตำราเพื่อหาเงินช่วงเหลือทางบ้านและได้เห็นความรักมากมายที่ทุกคนในบ้านมีให้เธอ “พอฟื้นขึ้นมาเขาก็ร้องไห้ ร้องไห้มาก กอดแม่กอดพี่ บอกว่าหนูไม่อยากเป็นภาระของทุกคน แม่ก็บอกว่าทุกคนก็รักหนูนะ ในเมื่อทุกคนยังสู้เพื่อหนู แล้วหนูจะไม่สู้เพื่อพ่อ เพื่อแม่ เพื่อพี่เลยหรือ” (แม่ของแอน. 2547)

คำพูดของแม่ทำให้แอนรู้สึกผิดต่อทุกคน รู้สึกว่าตนทำไม่ดีมากกว่าการที่ตนเป็นโรคประจำตัวแล้วเป็นภาระให้กับทุกคนในครอบครัวเสียอีก เธอบอกกับตัวเองว่าเธอต้องสร้างกำลังใจ ให้เข้มแข็งกว่านี้ให้ได้

ผลต่อครอบครัวของผู้พยายามฆ่าตัวตาย

การพยายามฆ่าตัวตายของแอน เป็นเหตุการณ์ที่สร้างความตกใจและสะเทือนใจกับสมาชิกในครอบครัวเป็นอย่างมาก เนื่องจากตลอดเวลาที่ผ่านมาครอบครัวของเธอ ไม่มีปัญหา และมีความสุขมาก เมื่อเกิดเหตุการณ์ขึ้นทุกคนในครอบครัวไม่นิ่งดูตายในการที่จะแก้ไขปัญหาคิดว่าทุกคนยังดูแลเอาใจใส่เธอเป็นพิเศษทั้งด้านจิตใจและอาการเจ็บไข้ได้ป่วย แต่ทุกคนกลัวเป็นอย่างยิ่งว่าเธอจะเป็นอย่างนั้นอีก “กลัวว่าจะทำอีก กลัวมาก เพราะเขาอ่อนไหว ช่วงกลางคืนไม่เป็นไรเพราะนอนด้วยกัน กลัวช่วงกลางวันนี้แหละ เพราะพ่อก็กังแล้วขาไม่ดีขึ้นบันไดไม่ได้กลัวจะทำช่วงกลางวันนี้แหละ” (พี่สาว. 2547)

ถึงแม้เหตุการณ์นั้นจะผ่านไปประมาณ 2 เดือนแล้ว แต่ทุกคนในบ้านบอกว่าเหมือนเพิ่งเกิดขึ้นเมื่อไม่กี่วันนี้เอง และยังกลัวว่าจะเกิดขึ้นอีก แต่แอนก็ได้ให้สัญญาไว้แล้วว่าจะไม่ทำอย่างนั้นอีก

ครอบครัวผู้พยายามฆ่าตัวตาย (7) เจม

รูปแบบของครอบครัว

เป็นลักษณะครอบครัวขยายประกอบด้วย พ่อ แม่ พี่ชาย พี่สะใภ้ และเจม

แบบแผนการเลี้ยงดู

พ่อเป็นผู้นำและเป็นผู้ตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ในครอบครัว แต่ไม่ค่อยได้ใกล้ชิดกับลูก ๆ เพราะต้องออกไปทำงานตั้งแต่เช้ามืดโดยมีอาชีพลูกจ้างบริษัทมีตำแหน่งเป็นคนขับรถให้แก่เจ้าของบริษัท และกลับบ้านไม่เป็นเวลา เสาร์-อาทิตย์ได้หยุดบ้างไม่ได้หยุดบ้างแล้วแต่เจ้านาย

จะเรียกใช้แต่ก็จะมีเงินชดเชยให้ แม่มีอาชีพค้าขาย ขายขนม ผลไม้ และไม่ได้ใกล้ชิดกับลูก เช่นกันเนื่องจากต้องประกอบอาชีพและไม่มีวันหยุด เจมจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ศึกษาต่อในระดับอนุปริญญาแต่ไม่จบ ปัจจุบันอยู่บ้านเฉย ๆ อยู่ในระหว่างพักรักษาตัว ช่วยแม่ล้างและปอกผลไม้บ้าง พี่ชายรับราชการทหารและพี่สะใภ้เป็นครูสอนโรงเรียนอนุบาล วันธรรมดาจะไม่ค่อยได้พบกัน เนื่องจากต่างคนต่างออกไปทำงานกันตั้งแต่เช้า กลับค่ำโดยพี่ชายจะไปรอรับภรรยาที่โรงเรียนแล้วกินข้าวกันมาจากข้างนอก เมื่อกลับถึงบ้านแล้วก็ต่างคนต่างเข้าห้องของตัวเอง ส่วนแม่จะกลับถึงบ้านประมาณ 1 ทุ่ม จากนั้นก็จะทำกับข้าวและจะกินโดยไม่รอพ่อเพราะพ่อกลับบ้านไม่เป็นเวลา ส่วนเจมจะกินข้าวหลังจากแม่กินเสร็จแล้ว เวลาอยู่บ้านเจมจะทำความสะอาดบ้านบ้างเป็นบางวัน ส่วนพี่ชายจะช่วยงานบ้านซ่อมแซมบ้านเฉพาะวันเสาร์-อาทิตย์หรือวันที่หยุดงาน ส่วนพี่สะใภ้จะทำกับข้าวทั้ง 3 มื้อ ในครอบครัวมีหลักปฏิบัติในการอยู่ร่วมกันว่า ทุกครั้งที่จะออกนอกบ้านต้องบอกให้ทางบ้านรับรู้ว่าจะไปไหน ซึ่งเจมก็ไม่รู้สึกขัดข้องกับหลักการอยู่ร่วมกันในข้อนี้

พ่อแม่เป็นคนเลี้ยงดูลูก ๆ โดยปล่อยอิสระ ไม่มีการควบคุมมากนัก คบเพื่อนฝูงได้ตามใจ ตัดสินใจทำอะไรต่าง ๆ ด้วยตนเอง แต่ก็ไม่ค่อยได้พูดคุยหรือแสดงความคิดเห็นอะไรในครอบครัว พ่อแม่มีบทบาทต่อความพฤติกรรมเจมในเรื่องการสั่งสอนทางจริยธรรม "พ่อแม่สอนเสมอว่า ทุกคนสามารถตัดสินใจทำอะไรได้เอง แต่สิ่งนั้นต้องไม่ผิดกฎหมาย ห้ามข้องแวะกับยาเสพติด เน้นการทำความดี และต้องทำมาหากิน ไม่เบียดเบียนผู้อื่น" (เจม. 2547) "ไม่ค่อยได้ดูและไรลูก ๆ มากนัก เห็นมันเป็นผู้ชายทั้งคู่ พ่อมันบอกว่าทะนุถนอมมากไปไม่ดี" (แม่ของเจม. 2547)

เมื่อเวลาทำผิดถ้าไม่ใช้กรณีรุนแรงจะถูกแม่ดุตำ แต่ถ้ากระทำผิดรุนแรงพ่อจะตี บางครั้งเตะ ส่วนแม่ก็จะดุตำรุนแรงเช่นกัน พี่ชายจะคอยช่วยปกป้อง ระหว่างพี่ชาย กับเจมพ่อกับแม่ให้การเลี้ยงดูเท่า ๆ กันไม่เอนเอียง โดยมากเรื่องของเจมจะให้พี่ชายเป็นผู้ดูแล เจมรู้สึกที่พ่อแม่ไม่ค่อยได้ใส่ใจตนเองเท่าที่ควรแต่ก็เคยชินกับการเป็นอยู่แบบนี้แล้ว ส่งผลให้เจมเป็นคนค่อนข้างเอาแต่ใจตนเอง ใจร้อน หุนหัน อารมณ์รุนแรง ชอบคบเพื่อน เวลาโกรธจะชอบขับรถจักรยานยนต์ซึ่งไปเร็ว ๆ แต่เป็นคนรักสวยรักงามและเจ้าระเบียบ

ลักษณะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

ทุกคนในบ้านมีรายได้ยกเว้นเจม พ่อ พี่ชาย พี่สะใภ้มีรายได้ค่อนข้างแน่นอน แต่แม่มีรายได้ไม่แน่นอนแล้วแต่ว่าจะขายของหมดหรือไม่หมด แต่ฐานะทางบ้านจัดได้ว่าพอมีพอกิน ไม่มีหนี้สิน ภายในบ้านมีอุปกรณ์เครื่องใช้อำนวยความสะดวกพอสมควร พี่ชายมีมอเตอร์ไซด์ 1 คัน ทุกเดือนแม่และพี่ชายเป็นผู้ให้เงินเจมใช้จ่ายส่วนตัว ก็พอใช้บ้างไม่พอใช้บ้าง ถ้าเดือนไหนไม่เที่ยวมากก็เหลือเก็บ แต่ถ้าเดือนไหนเที่ยวมากก็จะไม่พอใช้ ถ้าไม่พอใช้จะ

ขอพี่ชายซึ่งให้บ้างไม่ให้บ้างแต่ส่วนมากจะให้ เวลาพ่อแม่ไม่สบายก็สามารถเบี่ยงจากทางราชการได้โดยพี่ชายเป็นผู้จัดการให้ เจมบอกว่าโดยรวมแล้วก็อยู่ได้สบาย ๆ ไม่เดือดร้อน

ลำดับที่ของการเป็นบุตร

เจมเป็นลูกคนสุดท้ายของพ่อแม่ โดยมีพี่ชายอีก 1 คน พี่ชายและตนเองได้รับการดูแลเอาใจใส่จากพ่อแม่เท่า ๆ กัน พ่อโตขึ้นพี่ชายจะเป็นผู้ดูแลน้องแทนพ่อแม่ เพราะพ่อแม่ต้องทำมาหากิน ไม่มีเวลามากนัก ดังนั้นความรู้สึกว่าพ่อแม่รักลูกไม่เท่ากันจึงไม่เกิดขึ้นกับเจม

ความสัมพันธ์กับพ่อแม่

เจมรู้สึกว่าตนเองไม่สนิทกับพ่อแม่เท่าไรนัก กับพ่อแล้วไม่ค่อยได้พูดคุยกันตั้งแต่เด็ก ๆ แล้ว เพราะพ่อเป็นคนพูดน้อย และไม่ค่อยได้อยู่บ้านกว่าจะกลับก็ค่ำหรือดึก จึงไม่ค่อยได้พบกัน ส่วนแม่เป็นคนชอบดุด่า โวยวายไม่มีเหตุผล “ตอนเด็ก ๆ เคยโดนพ่อเขียนเพราะหนีเที่ยว แต่กับพ่อยังพอพูดเหตุผลกันได้ในบางที่ ส่วนแม่จะใช้การด่า แม่จะด่าแบบไม่มีเหตุผลและก็ไม่ยอมฟังเหตุผล ชอบใช้อารมณ์ ด่าเรื่องนี้แล้วเอาเรื่องโน้นมาพูด เอาเรื่องเก่า ๆ มาพูดซ้ำซากไม่เลิก..เบื่อ..มีอะไรจะไม่บอกแม่ ไม่เคยคุยกับแม่ได้เกิน 5 ประโยคเลย” (เจม. 2547)

เวลามีปัญหาก็ไม่เคยได้ปรึกษาทั้งกับพ่อและแม่ ตั้งแต่จำความได้ไม่เคยได้รับการโอบกอดจากพ่อและแม่เลย ความสัมพันธ์กับพ่อแม่ไม่ดีเท่าที่ควรค่อนข้างเห็นห่างกัน

ความสัมพันธ์กับญาติพี่น้อง

ในครอบครัว เจมจะสนิทกับพี่ชายมากที่สุด เพราะเป็นคนที่เข้าใจตนเองมากที่สุดดูแลและพาไปรักษาเวลาป่วย เมื่อมีปัญหาจะปรึกษาพี่ชายซึ่งพี่ชายก็ให้ความสนใจ ตั้งแต่พี่ชายแต่งงาน เจมก็ไม่กล้ารบกวนจึงทำตัวออกห่างพี่ชายมากขึ้น “ระยะหลัง ๆ มานี้รู้สึกเขาห่าง ๆ ไปก็คิดว่าอาจเป็นเพราะเขาโตเป็นผู้ใหญ่มากขึ้นแล้วมั้ง ประกอบกับผมเองก็เพิ่งมีครอบครัวเพิ่งแต่งงานก็เลยไม่ได้สนใจอะไรเขามากนัก” (พี่ชายเจม. 2547)

การสื่อสารระหว่างสมาชิกในครอบครัว

ในครอบครัวจะมีการพูดคุยกันน้อยมาก เนื่องจากช่วงกลางวันถ้าเป็นวันธรรมดาพ่อกับแม่ก็จะไม่อยู่บ้าน ถ้าเป็นวันเสาร์-อาทิตย์ แม่จะออกไปขายของถ้าพ่ออยู่จะใช้เวลาส่วนใหญ่พักผ่อน ส่วนพี่ชายก็จะออกไปเที่ยวนอกบ้านกับภรรยาบ้างหรือถ้าอยู่ไม่คอยได้ออกมาพูดคุยกัน ถ้าจะมีเวลาพูดคุยกันจริง ๆ ก็จะมีแม่ที่เป็นคนพูดกันได้ไม่นานก็จะมีเรื่องขัดแย้งกับคนในบ้านเสมอ และเมื่อขัดแย้งแล้วก็ต่างคนต่างไปเพราะถ้าพูดกันต่อก็จะมีเรื่องทะเลาะกันก็เลยเงียบ การสื่อสารกันในครอบครัวโดยมากจะเป็นลักษณะเปิดเผย ตรงไปตรงมา ไม่มีการแสดง

ความรักโดยการสัมผัส โอบกอด ซึ่งเจมบอกว่าถึงตอนนี้แล้วมันก็ไม่จำเป็น ชอบให้มีการรับฟัง และเข้าใจกันจะดีกว่า

การมีกิจกรรมร่วมกันของสมาชิกในครอบครัว

ในครอบครัวมีการสังสรรค์ร่วมกันบ้างแต่ไม่บ่อยนัก เช่น วันสงกรานต์ วันขึ้นปีใหม่ ก็จะมีญาติทางพ่อมาสังสรรค์กันที่บ้าน มากินข้าว ต้มสุรา ร้องคาราโอเกะร่วมกัน แต่ถ้าเป็นวันคล้ายวันเกิดของคนในบ้านไม่เคยจัดงานหรือมอบของขวัญอะไรแก่กันก็ทำเหมือนเป็นวันปกติ ไม่เคยไปพักผ่อนตามต่างจังหวัดหรือกินข้าวนอกบ้านด้วยกันเลย

สาเหตุของการพยายามฆ่าตัวตาย

เจมคบกับแฟนคนนีมาตั้งแต่อยู่ ม.6 ซึ่งแฟนคนนี้เจมบอกว่ารักมากเพราะเป็นคนที่เจมสามารถพูดคุยหรือปรับทุกข์ได้ทุกเรื่อง เนื่องจากมีความสัมพันธ์ห่างเหินกับคนในบ้าน เมื่อสามารถคุยกับแฟนคนนี้ได้ เจมจึงรักมากและไม่อยากสูญเสียไป แต่ก่อนหน้าที่จะเกิดเรื่อง เจมกับแฟนทะเลาะกันและถูกบอกลีก เจมตามจ้อหลายครั้ง แต่แฟนก็ไม่ใจอ่อนยังบอกลีกเหมือนเดิม สุดท้ายควงผู้ชายอื่นมาให้เห็น ทำให้เจมเสียใจมากรู้สึกที่ตนเองสูญเสีย คนในบ้านก็เห็นห่าง แฟนก็เลิก จึงขับมอเตอร์ไซด์ด้วยความเร็วเกิดอุบัติเหตุทำให้ใบหน้าเป็นแผลขนาดใหญ่ ระหว่างรักษาตัวก็คิดมากกินยาฆ่าแมลง พี่สะใภ้มาพบเข้าจึงร้องให้คนข้างบ้านช่วยกันนำส่งโรงพยาบาล แม่หยุดขายของและเป็นผู้อยู่เฝ้าทุกวัน ส่วนพ่อพี่ชายและพี่สะใภ้จะมาเยี่ยมทุกเย็น

ผลที่เกิดขึ้นต่อตัวของผู้พยายามฆ่าตัวตาย

จากการกระทำในครั้งนี้สมาชิกทุกคนในครอบครัวตกใจกันมาก พอรู้ว่าเจมกินยาฆ่าแมลง แม่เก็บร้านขายของรีบตามไปที่โรงพยาบาลทันที เมื่อฟื้นขึ้นมาเห็นแม่กับพี่สะใภ้ก็นั่งร้องไห้ ส่วนพี่ชายก็มีสีหน้าเครียดมาก พอเห็นเจมฟื้นแม่เข้ามากอด ทำให้เจมเสียใจรู้สึกผิดที่ได้กระทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสม ทำให้คนอื่นลำบากใจ เสียใจ เสียเงิน เสียเวลาต้องมาคอยดูแลเอาใจใส่ และเสียใจที่ทำให้พ่อแม่ไม่สบายใจเพราะตัวเอง

ตอนนี้มีความคิดอยากทำงานเพราะต้องการเงินมาช่วยทางบ้านและส่งตนเองเรียนหนังสือต่อให้จบปริญญาและต้องการเงินไปทำศัลยกรรมที่ใบหน้าเนื่องจากมีแผลเป็นจากอุบัติเหตุรถจักรยานยนต์คิดว่า ซึ่งทางบ้านก็ไม่ขัดข้องพี่ชายก็บอกว่ายินดีช่วยส่งเรียนให้เรียนต่อแต่เรื่องทำศัลยกรรมให้ทำงานเก็บเงินเอง

ผลต่อครอบครัวของผู้พยายามฆ่าตัวตาย

คนในครอบครัวจะมีปฏิกริยากับเจมแบบไม่เป็นธรรมชาติ เนื่องจากต้องคอยระวังเกรงใจว่าจะกระทบกระเทือนใจเจมอีก กลัวว่าจะทำเรื่องแบบนี้ขึ้นมาอีก มีอะไรก็ดูปิดๆ บังๆ ยิ่งทำให้รู้สึกอึดอัดลำบากใจมากขึ้น แต่ในอีกมุมหนึ่งก็ทำให้รู้ว่าจริง ๆ แล้วทุกคนในบ้านก็รักเจมทุกคน

ครอบครัวผู้พยายามฆ่าตัวตาย (8) เฮเรน

รูปแบบของครอบครัว

ลักษณะเป็นครอบครัวเดี่ยวประกอบด้วย แม่ และเฮเรน

แบบแผนการเลี้ยงดู

แม่เป็นผู้นำครอบครัวและเป็นผู้จัดการทุกสิ่งทุกอย่างในบ้าน เนื่องจากพ่อมีภรรยาหลายคนแม่จึงตัดสินใจแยกทางกับพ่อตั้งแต่นางสาวเฮเรนยังอยู่ในครรภ์ และเลี้ยงดูด้วยตนเองมาตลอดโดยไม่ได้แต่งงานใหม่ ซึ่งพ่อก็ไม่ได้กลับมาดูแลหรือส่งเสียอีกเลย แม่จึงมีบทบาทกับชีวิตเฮเรนทุกด้าน และเธอก็ช่วยแม่ในเรื่องการทำกับข้าวและช่วยแม่ตัดเย็บเสื้อผ้า

แม่เป็นผู้เลี้ยงดูเฮเรนเพียงลำพังมาตลอด แม่เปิดโอกาสให้ตัดสินใจเองแทบทุกเรื่อง ถ้าทำผิดจะถูกลงโทษโดยการใช้ไม้ตีและจะบอกเหตุผลของการลงโทษนั้นทุกครั้ง ซึ่งเฮเรนก็ยอมรับ และก็สามารถให้เหตุผลหรือแสดงความคิดเห็นต่อการกระทำต่าง ๆ ได้แม่เองก็รับฟังแม่สอนให้ทำบุญ ช่วยเหลือคนอื่น "ฉันเลี้ยงมาเองกับมือ ไม่เคยจ้างใครเลี้ยง ไม่มีเงิน ก็สู้มาตลอด เขามั่นนอนบนกองผ้าที่ตัดนี้แหละไม่รู้จะทำไม ก็เลี้ยงตามสติที่ฉันคิดได้นี้แหละ ตัวฉันเองก็ไม่มีความรู้สูงอะไรก็ได้เท่านี้แหละ" (แม่ของเฮเรน. 2547)

เวลามีปัญหา ก็จะปรึกษาแม่ แม่ก็จะให้คำแนะนำสั่งสอน เฮเรนบอกว่าพอใจแล้วที่ได้รับ การเลี้ยงดูเช่นนี้ และไม่คิดจะให้ปรับเปลี่ยนอะไร

ลักษณะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

ทั้งแม่และเฮเรนมีอาชีพรับจ้างตัดเย็บเสื้อผ้า หลังจากเฮเรนจบชั้น ม.3 แล้ว ช่วงนั้นแม่สุขภาพไม่ดีรับงานได้น้อยลงทำให้ไม่มีกำลังในการส่งให้เฮเรนเรียนต่อ เฮเรนจึงช่วยแม่ทำงานเป็นจริงเป็นจังตั้งแต่นั้นมา ฐานะทางบ้านค่อนข้างลำบากลักษณะบ้านเป็นบ้านไม้หลังเล็ก ๆ สองชั้น แต่เป็นบ้านของตนเองไม่ต้องเช่า ภายในบ้านไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกมากนัก มีเท่าที่จำเป็นนอกนั้นเป็นเครื่องมือทำกินคือมีจักรเย็บผ้า 2 ตัว และอุปกรณ์ตัดเย็บเสื้อผ้า ซึ่งตอนนี้ก็มีคนมาจ้างเย็บเสื้อผ้าไหลพวกชุดนอนในแบบต่าง ๆ มีรายได้ต่อเดือนประมาณ 8,000

บาท ไม่มีหนี้สิน มีเงินหมุนเวียนในบ้านพอใช้แบบพอดี ๆ แต่ถ้าเดือนไหนที่ไม่สบายก็อาจลำบากบ้างเพราะต้องใช้เงินมาก ยังไม่มีบัตร 30 บาทรักษาทุกโรค ซึ่งกรณีนี้ผู้วิจัยได้แนะนำให้ไปทำซึ่ง เเฮเรนจะพาแม่ไปทำจะได้เป็นการทุนค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดเจ็บไข้

ลำดับที่ของการเป็นบุตร

เนื่องจากเป็นลูกเพียงคนเดียวจึงไม่มีข้อเปรียบเทียบ

ความสัมพันธ์กับพ่อแม่

เฮเรนและแม่มีความรักและผูกพันกันมากเพราะแม่เป็นผู้เลี้ยงดูแต่ผู้เดียวมาตั้งแต่เด็ก รู้สึกสงสารแม่ มักคิดไปว่าทำไมพ่อเจ้าชู้ ทำไมต้องทิ้งเราแม่ลูก ทำไมไม่ส่งเสียให้ลูกเรียน เเฮเรนเคยคิดอยากพบหน้าพ่อสักครั้งเพราะไม่เคยรู้จักหน้าพ่อเลย แม่ก็ไม่ยอมพูดถึงพ่อ แต่แม่ก็เลี้ยงดูทำให้ไม่รู้สึกรว่าขาดพ่อ และรู้ว่าแม่รักตนเองมาก "ชีวิตนี้หนูก็มีแต่แม่นั้นแหละ" (เฮเรน. 2547)

ความสัมพันธ์กับญาติพี่น้อง

ญาติพี่น้องทางแม่ นาน ๆ จึงจะพบกันสักที โดยมากก็เป็นช่วงเทศกาลต่าง ๆ แต่ก็ไม่ทุกครั้ง จึงไม่สนิทสนมกัน

การสื่อสารระหว่างสมาชิกในครอบครัว

เฮเรนกับแม่พูดจาสื่อสารกันตลอดเวลา เนื่องจากต้องทำงานคือตัดเสื้อผ้าด้วยกัน การสื่อสารจึงเกิดขึ้นตลอดเวลาทั้งคุยกันเรื่องงานหรือเรื่องส่วนตัว และพูดจาทันที ไม่มีใครแสดงความก้าวร้าวใส่กัน แต่ก็ยังมีบางเรื่องที่เฮเรนไม่กล้าที่จะพูดกับแม่เพราะเกรงว่าแม่จะเสียใจ

การมีกิจกรรมร่วมกันของสมาชิกในครอบครัว

เมื่อถึงวันคล้ายวันเกิดแม่ เเฮเรนจะซื้อของขวัญให้แก่แม่ แต่แม่ไม่เคยซื้ออะไรให้ แต่จะพาออกไปกินอาหารนอกบ้าน ส่วนการไปเที่ยวต่างจังหวัด หรือไปพักผ่อนนอกสถานที่นั้นไม่เคยไปเพราะถ้าหยุดงาน งานก็จะสะสมไปวันรุ่งขึ้น จึงไม่ค่อยได้หยุดงานนอกจากจะไม่สบายเท่านั้น "เราพวกหาเช้ากินค่ำ จะหยุดงานแต่ละที ถ้าไม่จำเป็นจริง ๆ ก็ไม่อยากจะหยุด" (แม่. 2547)

เฮเรนเข้าใจสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว จึงไม่เรียกร้องและไม่เปรียบเทียบกับครอบครัวอื่น

สาเหตุของการพยายามฆ่าตัวตาย

สืบเนื่องจากก่อนหน้าที่จะเกิดเหตุการณ์ประมาณ 2 สัปดาห์ แม่ได้รับใบสั่งสินค้าให้ผลิตชุดนอนสตรีจำนวน 6 โหล แม่ได้มอบงานนี้ให้เฮเรนรับผิดชอบเพราะเป็นแบบที่ไม่ยากและมั่นใจว่าเฮเรนต้องทำได้ และแม่ก็รับงานอื่นต่อ เฮเรนจึงมีหน้าที่ผลิต โดยแม่วางใจและไม่ได้ตรวจสอบเพราะเห็นว่าไม่ใช่งานยาก แต่เมื่อลูกค้ามาตรวจสอบหลังจากที่ผลิตเสร็จแล้ว 4 โหล ปรากฏว่าเฮเรนผลิตผิดแบบที่ลูกค้ากำหนด และสั่งให้ผลิตใหม่ตามแบบที่สัญญาไว้ จากเหตุนี้ทำให้ขาดทุนเป็นจำนวนมาก เพราะต้องลงทุนซื้อผ้ามาตัดใหม่เอง แม่โกรธเฮเรนมากบอกว่าผิดในสิ่งที่ไม่ควรผิด ไม่รอบคอบ เสียในสิ่งที่ไม่ควรเสีย เงินก็ไม่ค่อยพอใช้อยู่แล้ว และไม่ยอมพูดกับเฮเรนเกือบ 1 สัปดาห์

เฮเรนคิดมากเสียใจในความผิดของตนเอง เสียใจที่ตนเองไม่รอบคอบทำให้เกิดความเสียหายและขาดทุน เฮเรนขอโทษแม่และบอกว่าจะพยายามงานที่ทำผิดไปฝากเพื่อนชาย ซึ่งก็มั่นใจว่าต้องขายได้แต่อาจต้องใช้เวลาสักกระยะ แต่แม่กลับทำเป็นชาใส่ และไม่ยอมพูดด้วย ทำให้เฮเรนคิดมากเสียใจมากนึกน้อยใจว่าทำผิดแค่นี้และเป็นความผิดครั้งแรกทำไมแม่ถึงไม่ยอมให้อภัย จึงกินยาแก้ไ้ประมาณ 60 เม็ด แม่เป็นคนพาไปล้างท้องที่โรงพยาบาล

ผลที่เกิดขึ้นต่อตัวของผู้พยายามฆ่าตัวตาย

เมื่อออกจากโรงพยาบาลใหม่ ๆ รู้สึกมีแรงอยู่บ่อย ๆ แต่ตอนนี้รู้สึกเป็นปกติแล้ว แม่ดูแลใกล้ชิดมากขึ้น ปลอดภัยและบอกว่าไม่โกรธแล้ว เฮเรนรู้สึกเสียใจในสิ่งที่ตนเองกระทำลงไปสำนึกผิดที่ทำให้แม่เสียใจมากยิ่งขึ้น และสัญญาว่าจะไม่ทำเช่นนี้อีก

ผลต่อครอบครัวของผู้พยายามฆ่าตัวตาย

เมื่อเกิดเหตุการณ์ขึ้นทำให้แม่เสียใจมาก และต้องหยุดงานหลายวันเพื่อมาดูแลเฮเรน ทำให้เสียรายได้ไปจำนวนมาก เดือนนั้นแม่ต้องยืมเงินจากคนในระแวกบ้านเพื่อนำมาหมุนให้เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในเดือนนั้น ซึ่งเมื่อก่อนไม่เคยต้องยืมเงินคนอื่นเลย

ครอบครัวผู้พยายามฆ่าตัวตาย (9) ไอ

รูปแบบของครอบครัว

เป็นลักษณะครอบครัวขยายมีสมาชิก 9 คน ประกอบด้วย ยาย พ่อ แม่ พี่ชายคนที่ 1 และพี่สะใภ้ พี่ชายคนที่ 2 และบุตรชาย พี่ชายคนที่ 3 และไอ

แบบแผนการเลี้ยงดู

พ่อเป็นผู้นำครอบครัวและจะเป็นคนจัดการกับปัญหาต่าง ๆ พ่อจะคอยดูแลลูก ๆ ด้วยความเอาใจใส่ สังเกต และตักเตือนสั่งสอนกับทุก ๆ คนในครอบครัวคอยดูแลปัญหาที่เกิดขึ้นในบ้านพ่อมีความรู้เรื่องช่างสามารถซ่อมแซมสิ่งของต่าง ๆ ในบ้านได้ไม่ว่าจะเป็นพวกงานไม้หรือเรื่องเกี่ยวกับไฟฟ้าก็พอได้บ้าง แม่ไม่ค่อยมีเวลาใกล้ชิดลูก ๆ มากนักเนื่องจากต้องทำงานนอกบ้าน แต่ก็เป็นคนชื้อกับข้าวมาเก็บไว้ให้และคอยดูแลจัดเตรียมเรื่องเกี่ยวกับอาหารการกิน แม่จะหยุดงานเฉพาะวันพุธเท่านั้นแต่ถ้ามีงานพิเศษอื่นมาจ้างก็จะไปทำ ส่วนเรื่องกับข้าวที่บ้าน ถ้าเป็นช่วงเช้าแม่จะเป็นผู้จัดเตรียมและทำไว้ให้โดยมีพี่สะใภ้เป็นผู้ช่วย แต่ถ้าเป็นมื้อเย็นก็จะเป็นหน้าที่พี่สะใภ้เป็นคนทำโดยมีพี่ชายช่วยเหลือเป็นลูกมือ นายไอมีหน้าที่ทำความสะอาดบ้านและตู้ปลาและกรงกระต่ายคอยทำความสะอาดและให้อาหารโดยมีหลานชาย (ลูกของพี่ชายคนที่ 2 เป็นลูกมือ) พี่ชายคนที่ 3 จะกลับบ้านเฉพาะเสาร์-อาทิตย์เพราะไปทำงานอยู่นิคมอุตสาหกรรมชลบุรี นายไอก็คิกว่าทุกคนในบ้านมีบทบาทของแต่ละคนเหมาะสมแล้ว แต่อยากให้แม่มีเวลาให้ตนและครอบครัวมากกว่านี้อยากให้แม่พักผ่อนและอยู่บ้านบ้าง ในครอบครัวไม่มีหลักเกณฑ์ความเป็นอยู่อะไรมากมาย มีมายที่ตักดูแลแต่ยายก็เป็นที่รักของคนในบ้านเพราะยายใจดีและชอบแอบให้ส탕ค์ไออยู่เสมอ

พ่อแม่เป็นผู้เลี้ยงดูตั้งแต่เด็กโดยมียายคอยช่วยเวลาที่พ่อแม่ต้องออกไปทำงาน แต่โดยมากแล้วพ่อจะเลี้ยงดูใกล้ชิดมากกว่าใคร ตอนเด็ก ๆ พ่อจะเข้มงวดกวดขันมาก ดู และต้องทำตามคำสั่งหรือตามความต้องการของพ่อแม่ พ่อไม่เปิดโอกาสให้ได้พูดหรือแสดงความคิดเห็นอะไร เมื่อทำผิดก็จะถูกลงโทษเขียนตีค่อนข้างรุนแรง มีหลักเกณฑ์มีกฎระเบียบพอสมควร พ่อโตขึ้นพ่อปรับเปลี่ยนวิธีการอบรมเลี้ยงดูใหม่โดยเปิดโอกาสให้พูดคุยหรือแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ได้ และเลิกการเขียนตีแต่จะใช้วิธีตักเตือนและสั่งสอนแทน แต่จะไม่นุ่มนวลเพราะมีแต่ผู้ชาย ส่วนแม่เป็นคนพูดน้อย ตามใจ ไม่เคยดูหรือเขียนตีลงโทษลูก นาน ๆ เมื่อทำผิดมาก ๆ จริง ๆ ถึงจะว่ากล่าวตักเตือน ทางครอบครัวสนับสนุนทางการศึกษาและยินดีที่จะส่งเสียให้เรียนจนถึงขั้นสูงสุดถ้าสามารถเรียนได้ ไอบจบชั้น ม.3 เคยเรียน ปวช.ปี 2 แต่ไม่จบ เพราะเหตุการณ์ดีกัน ผลการเรียนไม่ดี ขณะนี้เรียนการศึกษานอกโรงเรียนสอบเทียบ ม.6 กำลังรอฟังผลซึ่งคาดว่าน่าจะผ่าน ซึ่งทางบ้านก็ให้การสนับสนุนเต็มที่เพราะพี่ชายจบปริญญาตรีแล้วทุกคน ซึ่งไอก็อพอใจกับวิธีการอบรมเลี้ยงดูเช่นนี้ และปกติไอจะเป็นคนขี้อ่อน ขี้ใจน้อยคิดมาก ก่อนข้างเอาแต่ใจ เวลามีปัญหาบางครั้งก็พูดบางครั้งก็ไม่พูด แต่จะไม่พูดเสียมากกว่า บางครั้งชอบเก็บตัว

ลักษณะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

ทุกคนมีรายได้เป็นของตนเองยกเว้นยายและไอ โดยพ่อทำงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย อายุ 58 ปี แม่อายุ 55 ปี มีอาชีพเป็นแม่ครัวอยู่ห้องอาหารที่คอนโดมิเนียมซึ่ง

อยู่ไม่ไกลจากบ้านนัก พี่ชายคนที่ 1 และพี่สะใภ้มีอาชีพรับจ้างซักกรีดและซักแห้งเสื้อผ้าอยู่ที่บ้าน พี่ชายคนที่ 2 รับราชการทหาร พี่ชายคนที่ 3 ทำงานโรงงานที่นิคมอุตสาหกรรมชลบุรี ฐานะทางบ้านอยู่ในระดับปานกลางพอมีกินมีใช้ไม่มีภาระหนี้สิน ในแต่ละเดือนพ่อกับพี่ชายจะให้เงินไอไว้เป็นค่าใช้จ่าย จะขอจากแม่เมื่อเดือนไหนที่เงินไม่พอใช้เท่านั้น แต่โดยรวมแล้วก็พอใช้ในแต่ละเดือนถ้าไม่กินไม่เที่ยวกับเพื่อนบ่อย ๆ ในบ้านมีสิ่งของอำนวยความสะดวกพอสมควร ไม่เดือดร้อนหรือขัดสนอะไร

ลำดับที่ของการเป็นบุตร

ไอเป็นลูกคนสุดท้ายและมีพี่ชายทั้งหมด 3 คน ซึ่งพ่อนั้นดูแลเอาใจใส่เท่า ๆ กัน เพราะพ่อเคยบอกว่าชอบลูกผู้ชายมากกว่าลูกสาว เพราะลูกสาวเลี้ยงยากและมีเรื่องที่ต้องเป็นห่วงมากกว่าลูกชาย แต่แม่บอกว่าชอบลูกผู้หญิงอยากได้ลูกผู้หญิงเพราะมีลูกชายมา 3 คนแล้วพอรู้ว่าตนเองท้องก็อธิษฐานว่าขอให้ลูกคนสุดท้ายเป็นผู้หญิงแต่ก็เป็นผู้ชาย ดังนั้นถึงแม้ว่าจะได้รับการเลี้ยงดูมาดีพอสมควร แต่ไอลกลับรู้สึกว่ามีเหตุผลอะไรที่คิดอย่างนั้น ไอลกลับหาคำตอบไม่ได้และบอกว่าตนเองอาจคิดไปเอง

“...ไม่รู้ว่าพี่ ผมรู้สึกว่ามีแม่รักพี่มากกว่าดูแลเป็นห่วงเป็นใยมาก อย่างเวลาที่พี่จะกลับจากชลบุรีที่ก็จะต้องหาของกินหาอะไรเตรียมไว้ให้ กับผมไม่เห็นเคยถามเลยแต่ก็ไม่ได้ใจจายที่เขารู้ว่าเขาก็ไปทำงานไกลและก็เหนื่อย...” (ไอ. 2547)

“...ถ้าให้เลือกเกิดได้ว่าเป็นลูกคนที่เท่าไรนะหรือ ขอเกิดเป็นลูกคนเดียวดีกว่า พ่อแม่จะได้รักผมคนเดียว...” (ไอ. 2547)

ความสัมพันธ์กับพ่อแม่

ไอรู้สึกว่าพ่อกับแม่ของตนเป็นคนเก่ง เลี้ยงดูลูกได้ถึง 4 คนและเป็นลูกผู้ชายล้วนถึงแม้ว่าวิธีการเลี้ยงดูจะไม่นุ่มนวลเท่าไรแต่ก็มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ไอลค่อนข้างกลัวพ่อแม้กระทั่งระหว่างการสัมภาษณ์พูดคุย พ่อจะใช้สายตาคอยปรามไอ ถ้าพ่อพยักหน้าก็จะพูดต่อไป โดยพ่อให้เหตุผลว่าต้องคอยดูแล เนื่องจากไอลยังมีปัญหาด้านสุขภาพจิตอยู่ ซึ่งระหว่างพ่อและแม่แล้วพ่อจะดูแลใกล้ชิดมากกว่า เวลาได้ใช้ใช้ได้ป่วยพ่อจะเป็นผู้ดูแล แต่เวลามีปัญหาจะไม่ค่อยได้พูดให้พ่อฟังโดยให้เหตุผลว่าเกรงใจไม่อยากให้ไม่สบายใจ กับแม่ก็ไม่ค่อยได้ใกล้ชิดนักเนื่องจากแม่ทำงานนอกบ้านออกแต่เช้าและจะกลับถึงบ้านประมาณ 3 ทุ่มจึงไม่ค่อยมีเวลาใกล้ชิดลูก ๆ แต่ก็สามารถพูดคุยเรื่องต่าง ๆ กับแม่ได้แต่ต้องหาเวลาเอาเองโดยมาจะต้องรอ

เป็นตอนเด็กต้องรอให้แม่กลับมาจากทำงานเสียก่อน โอบอกว่าอยากให้แม่ใกล้ชิดตนมากกว่านี้ แต่ถึงอย่างไรก็รู้ว่าพ่อแม่รักตนมากเช่นกันแต่อยากให้แสดงออกถึงความรักบ้าง

ความสัมพันธ์กับญาติพี่น้อง

ความสัมพันธ์กับคนในบ้านค่อนข้างดี โอบจะสนิทสนมกับพี่ชายคนที่ 1 มากที่สุด เพราะเป็นพี่ชายที่ทำงานอยู่ที่บ้านมีอะไรก็ปรึกษาได้ตลอดเวลา พี่คนที่ 2 จะมีอุปนิสัยเฉย ๆ พี่สะใภ้คนที่ 2 นี้ได้เสียชีวิตไปแล้วตั้งแต่ลูกอายุได้ไม่ถึง 1 ขวบ พี่ชานคนที่ 2 จึงต้องรับภาระเลี้ยงดูลูกแต่เพียงผู้เดียว ส่วนพี่ชายคนที่ 3 นั้น ก็จะกลับบ้านเฉพาะเสาร์-อาทิตย์ซึ่งก็จะนอนเสียเป็นส่วนมากก็ไม่ค่อยได้พูดคุยกันนัก แต่เวลามีปัญหาพี่ ๆ ทุกคนก็ให้ความสนใจ เอาใจใส่ถามไถ่ตลอด พี่ชายคนที่ 3 เมื่อไปทำงานก็จะโทรศัพท์มาคุยด้วยบ่อย ๆ ซึ่งโอบพอใจในสัมพันธภาพนี้แล้ว

การสื่อสารระหว่างสมาชิกในครอบครัว

ในครอบครัว สมาชิกมีเวลาพบปะพูดคุยกันพอสมควรส่วนมากเป็นช่วงเย็นจะมีก็แต่แม่ที่ไม่ค่อยได้ร่วมพูดคุยด้วยนักเพราะกว่าจะกลับบ้านก็ดึก ในครอบครัวสามารถระบายความทุกข์แก่กันได้โดยการพูดคุยแต่การพูดคุยนั้นถ้าจะมีเรื่องขัดแย้งโดยมากแล้วก็มาจากโอบ ซึ่งอาจยังมีความคิดเป็นเด็กอยู่ แต่เมื่อโอบแสดงกิริยาก้าวร้าว ทำเสียงดังพ่อจะเป็นคนเข้ามาจัดการห้ามปรามและโอบรู้สึกว่ามันเองเป็นคนที่ทำให้คนในบ้านรู้สึกหงุดหงิด ผู้วิจัยสังเกตการพูดคุยกันระหว่างนายโอบกับพ่อและพี่ ๆ รู้สึกว่าเป็นการคุยกันแบบตรงไปตรงมาแบบผู้ชาย ๆ ภาษาที่ใช้ไม่นุ่มนวลเท่าที่ควร

การมีกิจกรรมร่วมกันของสมาชิกในครอบครัว

ในครอบครัวมีการรับประทานอาหารร่วมกันพอสมควร ปีใหม่มีการกินเลี้ยงกันที่บ้าน วันสงกรานต์ก็จะไปสงรงน้ำพระด้วยกัน เคยไปเที่ยวพักผ่อนต่างหวัดด้วยกันบ้าง แต่ถ้าเป็นวันคล้ายวันเกิดของพ่อแม่ ลูก ๆ จะเฉลี่ยเงินกันออกค่าของขวัญให้พ่อกับแม่แต่ถ้าในระหว่างพี่น้องกันเองแล้วไม่เคยซื้อของขวัญอะไรมอบให้แก่กัน

สาเหตุของการพยายามฆ่าตัวตาย

ช่วงที่โอบเรียน ปวช. ได้คบเพื่อนไม่ดี เกิดเหตุการณ์ตีกันระหว่างโรงเรียน ผลการเรียนตกลงเรื่อย ๆ ร้ายที่สุดคือทดลองเสพยาบ้าจนติดมีอาการประสาทหลอน จนกระทั่งทางบ้านจับได้ได้พามารับการรักษาที่โรงพยาบาลศรีวิบูลยา เนื่องจากติดหลอนเกิดการระแวงว่าจะมีคนมาทำร้ายจนต้องออกจากโรงเรียน พออาการดีขึ้นและออกจากโรงพยาบาลได้แล้วจึงกลับมาพักฟื้นที่

บ้าน ระหว่างนั้นไอมีอาการซึมเศร้า เก็บตัวอยู่แต่ในห้องคนเดียวไม่ค่อยออกมาข้างนอก เมื่อมีพฤติกรรมเปลี่ยนไปเช่นนี้ทำให้พ่อต้องคอยเอาใจใส่ ช่วยเหลือ ถามสารทุกข์สุกดิบ คอยสังเกต และดูแลอย่างใกล้ชิด แต่ไอรู้สึกว่าคุณเองไร้ค่าเป็นตัวปัญหาสร้างความเดือดร้อนและผิดหวังให้กับทุกคนในครอบครัวไม่มีทางแก้ไขปัญหานี้ได้นอกจากความตาย จึงเข้าห้องผูกคอตาย พ่อได้ยินเสียงผิดปกติจึงรีบวิ่งขึ้นไปดูและช่วยเหลือไว้ทันเวลาที่ ระหว่างที่ผู้วิจัยไปเยี่ยมและพูดคุย อยู่ด้วยนั้นก็ยังเห็นร่องรอยปรากฏอยู่ที่ลำคอของไออย่างชัดเจน

ผลที่เกิดขึ้นต่อตัวของผู้พยายามฆ่าตัวตาย

เมื่อเกิดเหตุการณ์ขึ้นทำให้ทุกคนในบ้านแสดงความห่วงใยมากขึ้น ทุกคนในบ้านให้กำลังใจและจะไม่พูดถึงเรื่องที่ผ่านมาอีก ไอรู้สึกดีขึ้นตั้งใจจะปรับปรุงตัวเอง เลิกใช้ยาเสพติด ตั้งใจเรียนและถ้าสามารถสอบเทียบผ่าน ม.6 ได้ก็อยากเรียนทางด้านนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ไอคิดได้ว่าปัญหาต่าง ๆ น่าจะแก้ไขได้และต่อไปถ้ามีปัญหอะไรจะปรึกษาพ่อและพี่ชาย พ่อยิ้มและพยักหน้า พี่ชายคนที่ 1 ก็ยิ้มรับ พี่สะใภ้มองไอด้วยความห่วงใย

ผลต่อครอบครัวของผู้พยายามฆ่าตัวตาย

ทุกคนในครอบครัวรู้สึกตกใจกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยเฉพาะแม่ถึงกับไม่สบายอยู่หลายวัน จนทุกวันนี้ทุกคนในบ้านต้องช่วยกันจับตาเฝ้ามองไอด้วยความหวาดระแวงว่า ไอจะกลับไปเสพยาอีกหรือไม่ และจะทำร้ายตัวเองอีกหรือไม่ตั้งแต่ออกจากโรงพยาบาล พ่อและแม่ให้ไอย้ายเข้ามานอนที่ห้องนอนด้วย และช่วงกลางวันก็จะให้ไอลงมาช่วยดูแลกิจการของพี่ชายจะได้อยู่ในสายตาตลอดเวลาและมีอะไรทำไม่คิดมาก

“...ต้องอยู่ในสายตาตลอดเวลา กลัวจริง ๆ ยอมรับว่ากลัวเขาจะทำอีก ทุกคนในบ้านก็รู้สึกอย่างนี้ ภาพวันนั้นยังติดตาผมอยู่เลย ตกใจแทบแย่...” (พี่ชายของไอ. 2547)

ครอบครัวผู้พยายามฆ่าตัวตาย (10) เจ

รูปแบบของครอบครัว

เป็นลักษณะครอบครัวเดี่ยวประกอบด้วย พ่อ แม่ และเจ

แบบแผนการเลี้ยงดู

พ่อเป็นผู้นำและเป็นผู้จัดการทุกอย่างในครอบครัว บทบาทของครอบครัวที่มีต่อการพัฒนาของเจมีน้อยมาก พ่อให้ความสนใจเป็นบางช่วง พ่อชอบดื่มสุราเวลาเมาจะอาละวาด

ทะเลาะและทำร้ายร่างกายแม่กับนายเจเป็นประจำและยังชอบเล่นการพนันอีกด้วย “เมื่อที่มีพ่อซีเม่า ไม่อยากให้มีผู้ชายแบบนี้อยู่ในบ้าน” (เจ. 2548)

แม่เป็นคนพูดน้อย เรียบร้อย และเป็นที่ยอมรับอารมณ์ของพ่อเสมอ ซึ่งเจมักจะพูดถึงแม่อยู่เสมอว่าแม่เป็นผู้หญิงที่อ่อนแอ ไม่ยอมสู้ ยอมให้พ่อสับโขกอยู่ได้ แม่ไม่กล้าตัดสินใจทำอะไรในบ้านทุกอย่างต้องแล้วแต่พ่อจะสั่ง เมื่อยังเด็กเจรู้สึกสงสารแม่มาก แต่เดี๋ยวนี้เคยชินแล้วที่ช่วยได้ก็คือช่วยทำขนมตอนเช้าและหิ้วไปวางที่หน้าโรงเรียนให้เท่านั้น “บ้านเป็นบ้านที่น่าเบื่อ ไม่เหมือนกับบ้านคนอื่น อยู่คนเดียวหรืออยู่กับพ่อแม่ก็มีค่าเท่ากัน” (เจ. 2548)

เจจะมีความรู้สึกว้าวุ่นอยู่บ้านการที่ได้อยู่ในห้องนอนของตนเองคือโลกส่วนตัวที่ปลอดภัยจากพ่อ ไม่อยากออกไปไหน ไม่อยากรับรู้หรือเห็นเรื่องต่าง ๆ ของพ่อแม่ เมื่ออยู่คนเดียวก็จะพูดโทรศัพท์กับเพื่อนที่สนิทซึ่งก็มีเพียงไม่กี่คน หรือโทรศัพท์ไปตามหน่วยงานต่าง ๆ ที่ให้บริการปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาครอบครัวและสุขภาพจิต เพราะทั้งพ่อและแม่ไม่สามารถเป็นที่พึ่งได้ เมื่อเกิดปัญหาขึ้นในครอบครัวก็ไม่มีใครแก้ปัญหา

“...อยากให้พ่อบีบบทบาทเป็นพ่อเหมือนพ่อชาวบ้านเขา อยากให้แม่มีความเข้มแข็งขึ้นมาบ้าง อะไร ๆ แม่ก็ดีนะแต่แม่อ่อนแอเหลือเกินอย่าว่าแต่จะมาช่วยผมเลย ช่วยตัวเองยังไม่รอดแล้วผมก็ช่วยแม่ไม่ได้ด้วยเวลาโดนพ่อตบตี แต่ไอ้บทบาทที่ว่านี้มันเป็นความฝันนะพี่ ต้องแยกย้ายกันตายแล้วไปเกิดใหม่ แต่มีข้อแม้ว่าอย่าเกิดมาเจอกันอีกก็พอ...” (เจ. 2548)

พ่อและแม่เป็นผู้เลี้ยงดูมาตั้งแต่เกิด ในวัยเด็กสอนให้เคารพผู้ใหญ่ การวางตัวในสังคม มารยาท ส่วนเรื่องการเรียนนั้นจะไม่ได้รับความสนใจจากพ่อและแม่เลยผลการเรียนค่อนข้างอ่อน ตอนเป็นเด็กพ่อจะเข้มงวดกวดขัน มักบังคับให้ทำตามคำสั่งมาตลอด ต้องทำตามความต้องการของพ่อ เช่น ต้องกลับบ้านตรงตามเวลาและห้ามคบเพื่อน ถ้าทำผิดหรือทำในสิ่งที่พ่อไม่พอใจก็จะถูกลงโทษทุบตีอย่างรุนแรง ซึ่งในบางครั้งเจมีเหตุผลในการกระทำนั้น ๆ แต่ไม่สามารถอธิบายได้และรู้สึกต่อต้านในใจมาตลอด เจมีอิสระและสามารถตัดสินใจด้วยตนเองเมื่อจบชั้น ม.6 ใช้ชีวิตแบบตามสบาย ไม่มีระเบียบกฎเกณฑ์ พ่อจากที่เคยเข้มงวดกวดขันก็ไม่สนใจหันไปดื่มเหล้าหนักมากขึ้น ใครอยากทำอะไรก็ทำจึงรู้สึกที่บ้านไม่น่าอยู่ ไม่มีความสุขเมื่ออยู่บ้าน เจมีรูปร่างสูงใหญ่ ค่อนข้างอ้วน ผิวคล้ำ แต่มีบุคลิกภาพที่แสดงออกมีลักษณะเป็นแบบผู้หญิง ในวัยเรียนไม่ค่อยมีเพื่อน ชอบเก็บตัว ไม่ยุ่งเกี่ยวกับใคร เคยชอบเพื่อนผู้ชายด้วยกันแต่ได้รับการปฏิเสธบ่อยครั้ง จึงทำให้ตนเองรู้สึกมีปมด้อย

ลักษณะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

พ่อเป็นผู้หารายได้หลักให้แก่ครอบครัวโดยรับราชการเป็นลูกจ้างชั่วคราวเก็บขยะของ กทม. แม่มีอาชีพขายของโดยทำขนมเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่น ขนมกล้วย ขนมฟักทอง ขนมมันและ ขายขนมขบเคี้ยวเป็นซองอยู่หน้าโรงเรียนประถมใกล้ ๆ บ้าน ส่วนเจมีความสามารถในการปัก จักร ก็จะไปรับจ้างปักจักรตามร้านเสื้อผ้าในระแวกบ้าน มีรายได้ต่อวันไม่กี่ร้อยบาทขึ้นอยู่กับ งานที่ได้ทำ แต่ก็พออยู่เลี้ยงตัวเองได้และจะแบ่งเงินรายได้ส่วนหนึ่งแม่โดยไม่ให้พ่อได้รู้เพราะ เกรงว่าพ่อนำเงินไปดื่มสุราหรือเล่นการพนัน พ่อแม่ไม่เคยเล่าเรื่องปัญหาค่าใช้จ่ายในบ้านให้ ฟัง ทราบแต่เพียงว่าเวลาที่บ้านไม่มีเงินก็จะไปกู้เงินคนที่หน้าปากซอยซึ่งเป็นเจ้าของร้านขาย ของชำมาใช้ ฐานะความเป็นอยู่ค่อนข้างขัดสน มีหนี้สินที่เกิดจากการพนันของพ่อแต่ไม่รู้ว่า เท่าไหร่ ภายในบ้านซึ่งเป็นบ้านของตนเองเป็นบ้านไม้หลังเล็ก ๆ สองชั้นระแวกบ้านค่อนข้าง เป็นชุมชนแออัดไม่สามารถนำรถเข้าไปจอดหน้าบ้านได้มีสิ่งอำนวยความสะดวกเท่าที่จำเป็น “เมื่อก่อนมีชุดสตรีโอ แต่ต้องยกไปให้คนอื่นเขาแทนเงินใช้หนี้พ่อนั่นแหละ ตอนนี้งบประมาณถ้าจะฟัง ชาวฟังเพลงก็เหลือแต่วิทยุเครื่องเล็กนี่เครื่องเดียว” (เจ. 2548)

ลำดับที่ของการเป็นบุตร

ไม่มีข้อเปรียบเทียบเพราะเป็นลูกเพียงคนเดียว

ความสัมพันธ์กับพ่อแม่

เจมีความรู้สึกที่ไม่ดีกับพ่อดังแต่เล็ก พ่อเป็นคนไม่มีเหตุผล เจ้าอารมณ์ ไม่ รับผิดชอบต่อครอบครัว เล่นการพนัน ดื่มสุรา ทำลายข้าวของ ใช้กำลังเข้าข่มขู่ลูกเมีย ด่าหยาบ คาย ดื้ออย่างเดี๋ยวนั้นคือไม่เจ้าชู้ ส่วนแม่ก็อ่อนแอเกินไป ยอมให้พ่อทุกอย่างถูกพ่อว่ากล่าวและ ทำร้ายร่างกายก็ยอม ไม่มีความคิดเป็นของตนเอง ทุกสิ่งทุกอย่างจะต้องรอคำสั่งจากพ่อเท่านั้น แต่ระหว่างพอกับแม่ เจก็จะใกล้ชิดกับแม่มากกว่าแต่ก็ไม่เคยเล่าปัญหาอะไรให้ฟังเพราะรู้ว่าเล่า ไปก็ช่วยอะไรไม่ได้ และถ้าแม่ไปเล่าให้พ่อฟังต่อก็จะโดนทำโทษหรือโดนด่าหนักยิ่งขึ้น แต่เวลา ไม่สบายแม่จะเป็นคนดูแลหาข้าวหายาให้ทาน ความสัมพันธ์ในครอบครัวห่างเหิน ต่างคนต่าง อยู่ เวลามีปัญหา มักจะเก็บตัวอยู่คนเดียวที่ทำได้คือโทรศัพท์ไปตามหน่วยงานที่ให้บริการให้ คำปรึกษา

ความสัมพันธ์กับญาติพี่น้อง

ไม่มีญาติพี่น้องในกรุงเทพฯ ส่วนมากญาติทั้งทางพ่อและแม่ก็อยู่ต่างจังหวัดและไม่ ค่อยได้พบเจอหรือติดต่อกัน

การสื่อสารระหว่างสมาชิกในครอบครัว

การสื่อสารในครอบครัวไม่ค่อยมี สมาชิกในครอบครัวต่างคนต่างอยู่ไม่สนใจกัน เมื่อเรียนจบชั้น ม.6 ก็ไม่มีใครถามว่าจะเรียนต่อที่ไหน หรือทำไมไม่เรียนต่อแม้กระทั่งเกิดเหตุการณ์ที่เจพยายามฆ่าตัวตายก็ไม่มีใครสนใจ

การมีกิจกรรมร่วมกันของสมาชิกในครอบครัว

ไม่เคยแม้กระทั่งนั่งรับประทานอาหารร่วมกัน ไม่เคยจัดงานให้ให้ความสำคัญกับวันพิเศษอะไรทั้งสิ้น ถึงวันคล้ายวันเกิดก็จะไปทำบุญที่วัดคนเดียว กิจกรรมที่ทำร่วมกันกับแม่ก็คือช่วยทำขนมตอนเช้าเท่านั้น ซึ่งระหว่างการทำก็ไม่ค่อยได้พูดคุยอะไรกัน ซึ่งเจบอกว่า น่าเบื่อมากทำเหมือนกันมาเป็น 10 ปีแล้ว คนทำยังเบื่อแล้วคนกินจะไม่เบื่อหรือ อยากให้แม่คิดทำอย่างอื่นที่แปลก ๆ ไปบ้าง แต่พอพูดแล้วแม่ก็ได้แต่ยิ้มเฉย ก็เลยไม่พูดอะไรต่อ

สาเหตุของการพยายามฆ่าตัวตาย

สืบเนื่องจากสภาพครอบครัวที่ไม่มีความสุขไม่สามารถพูดคุยหรือปรึกษาอะไรกันได้เลย ดังนั้นเมื่อเจมีปัญหาทุกครั้งจะโทรศัพท์ไปขอรับการปรึกษาจากหน่วยงานให้บริการปรึกษาบ่อยครั้ง โดยเฉพาะหน่วยงานที่ให้การปรึกษาเกี่ยวกับการฆ่าตัวตาย และจากการโทรศัพท์ไปขอรับบริการทำให้เจพบคนที่ถูกใจซึ่งเป็นเพศชาย ก็จะโทรศัพท์ไปหาผู้ให้การปรึกษาคนนี้บ่อยครั้งทั้ง ๆ ที่ไม่เคยเห็นหน้า เจรู้สึกหลงรักผู้ให้การปรึกษาคนนี้มาก ทุกครั้งที่โทรศัพท์ไปก็จะได้รับคำปรึกษาที่ดี น่าเสียที่สุขภาพนุ่มนวล เจบอกว่ารู้สึกอบอุ่นกับน้ำเสียงนี้มากและไม่เคยปฏิเสธที่จะให้คำปรึกษาแก่เจแม้แต่ครั้งเดียว ทำให้เจคิดว่าผู้ให้การปรึกษาคนนี้ก็มีความรู้สึกเช่นเดียวกับตน จนกระทั่งวันหนึ่งผู้ให้การปรึกษาได้ปฏิเสธความรู้สึกนี้ที่เจมีต่อผู้ให้บริการปรึกษา เจได้ตอบว่าจะฆ่าตัวตาย ผู้ให้การปรึกษายกมือว่าการฆ่าตัวตายเป็นสิทธิของเขาแต่ไม่ใช่วิธีการที่ดีในการแก้ปัญหา ทำให้เจเสียใจมากและหมดกำลังใจ คิดโทษตนเองว่าตนเองมีปมด้อย สู้คนอื่นเขาไม่ได้ทุกอย่างทั้งด้านครอบครัวรูปร่างหน้าตา "ผมรู้สึกไร้ค่ามากเลยพี่ ไม่มีใครรักและต้องการผม แม้กระทั่งพ่อแม่" (เจ. 2548)

เจเริ่มซึมลง บางวันคิดมาก รับประทานอาหารนอนหลับไปหลายเม็ด และเก็บตัวอยู่ในห้องหลาย ๆ วัน พ่อและแม่ก็ไม่เคยเข้ามาดูหรือถามไถ่ทั้งที่ตอนเช้าปกติจะต้องช่วยแม่ทำขนม แต่พ่อไม่ไปช่วยแม่ก็ไม่สงสัยและไม่มาปลุกไม่ถามไถ่ ๆ ทั้งสิ้น ทำให้เจ รู้สึกเหงา ว้าเหว่สุดท้ายตัดสินใจเอาไฟฟ้าช็อตตัวเอง โดยก่อนลงมือได้โทรศัพท์สั่งลาเพื่อน ขณะนั้นเพื่อนได้พยายามติดต่อกลับไปให้เจแต่ไม่สำเร็จจึงได้ติดต่อไปที่แม่ของเจ จึงสามารถช่วยชีวิตเจไว้ได้ทัน และนำตัวเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลศรีธัญญา

ผลที่เกิดต่อตัวผู้พยายามฆ่าตัวตาย

เจริญสุขเป็นทุกข์ทรมานมากกว่าเดิมเป็น 2 เท่า เพราะต้องกลับมาในที่เดิมพบกับสิ่งแวดล้อมเดิม ๆ สภาพความเป็นอยู่และสัมพันธ์ภาพกับพ่อและแม่แบบเดิม “ถึงอยู่หรือไม่อยู่ ก็มีค่าเท่ากันที่ ไม่มีใครรักหรือสนใจ ไม่มีค่าสำหรับใคร อยู่ไปชีวิตก็ไม่มีอะไรดีขึ้น ถ้าผมตายไป ทุกคนคงมีความสุขมากขึ้น” (เจ. 2548)

ผู้วิจัยถามว่าคิดจะทำซ้ำอีกหรือไม่ เจนิงเหมอลอยและไม่ตอบ

ผลต่อครอบครัวของผู้พยายามฆ่าตัวตาย

ไม่มีผลกระทบใด ๆ เลยในครอบครัวทุกอย่างเหมือนเดิม พ่อแม่ก็เป็นเหมือนเดิมเหมือนไม่มีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้น

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากการศึกษาลักษณะครอบครัวของผู้พยายามฆ่าตัวตาย จำนวน 10 ราย พบว่า ส่วนใหญ่ผู้พยายามฆ่าตัวตายเป็นเพศชาย จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ลักษณะเป็นครอบครัวเดี่ยว มีพ่อเป็นผู้นำและตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ในครอบครัว พ่อแสดงบทบาทที่ไม่เหมาะสม เช่น ชอบดื่มสุรา สูบบุหรี่ จนกระทั่งเสพยาเสพติด ไม่มีเวลา ทำตัวห่างเหิน ไม่ใกล้ชิดและให้ความสนใจกับลูกน้อยมาก กำหนดแบบแผนในการดำเนินชีวิตให้กับคนในบ้าน ออกคำสั่ง บังคับ โดยถือความคิดเห็นความต้องการและเหตุผลของตนเองเป็นใหญ่ ไม่ถามความคิดเห็นหรือความต้องการที่แท้จริงจากคนในบ้าน เจ้าอารมณ์และชอบทำร้ายร่างกายภรรยาและบุตร ดังนั้นผู้พยายามฆ่าตัวตายส่วนใหญ่จะสนิทกับแม่มากกว่า ลักษณะทางเศรษฐกิจของครอบครัวจะมีรายได้มากกว่าเดือนละ 10,000 บาท พ่อเป็นผู้หารายได้หลัก มีสิ่งของเครื่องใช้อำนวยความสะดวกพอสมควร มีเงินหมุนเวียนพอใช้จ่ายแต่ก็ต้องประหยัดไม่ฟุ่มเฟือย ผู้พยายามฆ่าตัวตายได้รับการเลี้ยงดูจากพ่อแม่ และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบอัตตาธิปไตย คือ ทั้งพ่อและแม่เข้มงวดกวดขัน ออกคำสั่งให้ลูกปฏิบัติตามโดยที่ไม่เคยถามความต้องการของลูก เมื่อทำผิดก็จะทำโทษ ดุด่า เข้ายนตีอย่างรุนแรงโดยไม่อธิบายถึงเหตุผล ทำให้เกิดความรู้สึกกดดันและเก็บกดมาก ผู้พยายามฆ่าตัวตายส่วนใหญ่เป็นบุตรเพียงคนเดียวของพ่อแม่จึงไม่มีข้อเปรียบเทียบหรือรู้สึกว่าพ่อแม่รักตนเองน้อยกว่าพี่หรือน้อง ด้านความสัมพันธ์กับพ่อแม่ ส่วนใหญ่ มีความรู้สึกไม่ดีและห่างเหินกับพ่อจะใกล้ชิดกับแม่มากกว่า แต่เวลามีปัญหา ก็จะเก็บไว้คนเดียวคิดคนเดียวไม่เล่าหรือระบายให้พ่อแม่รับฟัง ประกอบกับไม่มีความสัมพันธ์กับญาติเนื่องจากญาติอยู่ต่างจังหวัดและไม่ได้ติดต่อกัน ในครอบครัวมีการสื่อสารระหว่างกันน้อยถึงน้อยมาก เหตุผลมาจากการไม่มีเวลาให้แก่กัน พ่อแม่ต้องทำงานหนักเพื่อหาเลี้ยงครอบครัว อีกทั้งพ่อแม่มีความห่างเหิน ไม่ใกล้ชิดสนิทกับลูก ไม่เปิดโอกาสให้ลูกได้พูดคุยหรือแสดงความคิดเห็น แสดงความรู้สึกหรือความต้องการของแต่ละฝ่ายและมีความกลัวจนไม่กล้าพูดคุยกับพ่อแม่ เหล่านี้ส่งผลให้ครอบครัวของผู้พยายามฆ่าตัว

ตายส่วนใหญ่ไม่เคยมีกิจกรรมร่วมกันเลย แม้กระทั่งรับประทานอาหารร่วมกันทั้งในบ้านและนอกบ้าน ไม่เคยมอบของขวัญหรือจัดงานในวันพิเศษให้แก่กัน

สาเหตุของการพยายามฆ่าตัวตายส่วนใหญ่ พบว่า ทำไปเพราะประชด เนื่องจากน้อยใจพ่อแม่ในกรณีต่าง ๆ เช่น ไม่เห็นความสำคัญของอนาคตลูก ไม่เห็นความสำคัญและไม่สนับสนุนการศึกษา ดูด่าว่ากล่าวรุนแรง โดยไม่ยอมรับฟังเหตุผล ไม่รับฟังความต้องการของตนเอง ไม่ให้อภัยในความผิดพลาดจึงประชดโดยการพยายามฆ่าตัวตาย และภายหลังจากเหตุการณ์ผ่านไปแล้ว เกิดผลกระทบต่อตัวผู้พยายามฆ่าตัวตายคือทำให้รู้ว่าแท้จริงแล้วพ่อแม่ก็รักตน จึงรู้สึกเสียใจในสิ่งที่ตนเองกระทำลงไป พ่อแม่หันมาดูแล ให้ความสนใจ และมีการพูดคุยกันมากขึ้น มีเวลาให้แก่กันมากขึ้น ส่วนผลกระทบต่อครอบครัวที่เกิดขึ้นคือ ทำให้คนในครอบครัวตกใจ เสียใจ เสียเวลาในการดูแลและเฝ้ารักษา โดยต้องหยุดขายของทำให้เสียรายได้ และเกิดความกังวลว่าผู้พยายามฆ่าตัวตายจะกระทำซ้ำอีก แต่ผลกระทบในด้านบวกคือทุกคนในครอบครัวให้เวลาและสนใจกันมากขึ้น พูดคุยกันมากขึ้น